

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 27 N.

BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. LIEPOS (JULY) 6 D.

KAINA, 10 C.

Dabar

PRASIDEDA TAIKOS DERYBOS

ABIEJŲ PUSIŲ DELEGATAI SUSITINKA KAESONGE

Taika Korėjoje?
Taip rašo Laisvė
Apie tas išlaidas
JUOZAS TYSLIAVA

Startas ir finišas
Zinia apie taiką ar bent paliaubas Korėjoje, te abejonės, bus sutikta su didesniu džiaugsmu čia, Amerikoje.
Pirmiausia, laugsis tos šeimos, kurių sūnus yra fronto arba rengiasi ten vykti.
Kiek tai liečia ginklavimosi programą, ji, žinoma, bus šiek tiek sulėtinta, bet anaipol nesustaurinta.
Amerikos ginklavimosi programa turės būti vykdoma tol, kol Sovietų Sąjunga bus tokia, kokia ji šiandien yra: priešė.
Todėl ir taika, kurios šiandien siekiama Korėjoje, greičiausiai tebus galima vadinti laikinomis paliaubomis.

Jungt. Tautų vyriausias kariuomenės vadas gen. Ridgway pranešė Korėjos ir Kinijos komunistų vadams, kad jis sutinka su jų nurodyta vieta ir laiku pradėti derybas dėl paliaubų Korėjoje.
Derybos, pagal komunistų reikalavimą, prasidės liepos 10 d., ne tuojau, kaip buvo Jungtinių Tautų norėta, ir ne Danų Raudonojo Kryžiaus laive "Jutlandia", kuris atplauktų į Siaurinės Korėjos uostą Wonsaną, kaip siūlė gen. Ridgway, bet Kaesongo mieste, estančiame Pietinėje Korėjoje prie pat sienos.
Norėdama išvengti nereikalingų aukų, gen. Ridgway pasiūlė komunistams nuvesti liepos 5 d. bet kokius karo veiksmus Korėjos fronto.

Gen. Ridgway savo pranešimą pasiuntė Siaurinės Korėjos ir Kinijos komunistų vyriausiems karo vadams Kim Il Sung ir gen. Peng Teh-huai.
PIETŲ KOREJA BIJOSI NUOLAUDŲ
Tuo pat metu Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee pareiškė savo baimę ir apgalvestavimą, kad sąjungininkai gali sutikti su komunistų reikalavimu atstatyti senąją padėtį su 38 paralele kaip siena, skiriančia Siaurinę Korėją nuo Pietinės.
"Mes norime kaip galima greičiau karo paliaubų", — pasakė prezidentas Rhee, — "bet mes negalime sutikti su 38 paralele kaip siena, skiriančia Pietinę Korėją nuo Šiau-

rinės." Prieš savo pareiškimą Korėjos prezidentas turėjo ilgą pasitarimą su Amerikos ambasadorium John Muccio. "Man norėtum žinoti, kas yra šio karo laimėtojas, Rusija ar Jungtinės Valstijos, — paklausė jis.

SEKMADIENI PRASIDEDA TAIKOS DERYBOS

Jungtinių Tautų ir komunistų kariniai vadai susitarė pradėti derybas dėl karo veiksmų baigimo Korėjoje. Pasitarimai prasidės ši sekmadienį ir vyks Kaesongo mieste Pietinėje Korėjoje, kaip to pageidavo komunistai.
Jungt. Tautų armijos vadas gen. Ridgway pranešė per radiją korejiečių ir kiniečių "savanorių" komunistų vadams, kad jis sekmadienį pasisų lėktuvu ar automobiliu tris savo karininkus ir du vertėjus į Kaesongą, esantį 2 mylias į pietus nuo 38 paralelės vakariniame pusiasalyje pakraštyje. Kaesong, kaip žinia, yra komunistų rankose.
Kai Jungt. Tautų dalinys prasikverbė iki šio miesto, ir po to grįžo atgal, buvo iš 8-tos armijos štabo pranešta, kad priešas yra iš šio miesto pasitraukęs. Kai kitas Jungt. Tautų dalinys savo uždavinį patikrinti priėjo į rytus nuo šio miesto, jis susidūrė su ryžtingu kiniečių pasipriešinimu.
Gen. Ridgway, pranešdamas komunistų vadams apie savo taikos delegacijos atvykimą į šį miestą, paprašė apsaugos garantijų delegacijos nariams.

Dabar, kai visi kalba apie galimą taiką Korėjoje, Amerikos karys ten, kaip šiame paveiksle vaizduojama, taip pat gali ramiau nusūsti valdėle.

"Deja, šiandien, minint mūsų nepriklausomybę, tūli mūsų krašto žmonės nenori tokios pačios nepriklausomybės pripažinti kitiems kraštams, ilgai nešiusiems jungą prispaudėjų."

Taip rašo lietuvių komunistų laikraštis, kurio redaktoriai nuolat džiaugiasi, kad jų garbinama Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvą, pasmaugė jos nepriklausomybę.

Taip rašo Laisvė, kurios redaktoriai puikiai žino, ką "tūli mūsų krašto žmonės" yra davę Filipinams.

Taip, Filipinams, kurie tą pačią liepos 4 dieną gali švęsti ir savo nepriklausomybės šventę.

Maskvoje leidžiamas iliustruotas žurnalas Ogoniok andai įsidėjo paveikslą, kuriame vaizduojamas Gedimino pilies bokštas Vilniuje, studentų būrys ir kažkoks "senas komunistas Bronislav Pušinis". Kalbėdamas studentams, susirinkusiems Gedimino kalne, tas Pušinis sako:

"Taip, daug vargo kentėjo, daug kraujo pralėjo lietuvių tauta, kovodama už savo nepriklausomybę. Bet tik dabar, gražioje sovietikų tautų šeimėje, lietuviai atgavo savo gimtąjį namą, tikrąją laisvę."

Šiuo atžvilgiu mūsų komunistų laikraščiai nesiskiria nuo rusiškųjų.

Daugelis kalba apie valdžios išlaidas, kvepiancias infliaciją.

Mat, nuo Washingtono iki Rooseveltto laiku, nuo 1789 iki 1933 metų, 144 metų laikotarpyje, federalinė valdžia yra išleidusi 112 milijonų dolerių.

Ir Trumanas, kuris septynerių metų laikotarpyje, iki 1952 metų, bus išleidęs 332 milijonus dolerių, esančios ne geresnės...
Bet, ar tie, kurie tai kalba, žino, kiek Stalinas leidžia ginklavimuisi?

Andai vartau senus nepriklausomos Lietuvos laikraščius, ir viename jų randu sporto aikštės paveikslą, kuriame matyti tokios didžiulės raidės:

"Startas ir Finišas".
Vadinasi, čia prasideda ir baigiasi bėgimo lenktynės.
Naujakuriai, kurie kalbėdami tarp savęs, dabar patys graibstosi anglišku žodžiu,

SOCIALISTŲ PARTIJŲ SUVAŽIAVIMAS

Socialistinių partijų tarptautinis suvažiavimas Frankfurte pradėjo svarstyti pagrindinius demokratinio socializmo principus.
Zymiausiai šios programos punktai yra šie:

1) Socialistinės partijos atsisako nuo to pacifizmo, kurį jos skelbė ilgą antrą pasaulinio karo. Dabar numatomas ginčiotas pasipriešinimas agresoriams.

2) Pripažįstamas negalimumas susitarti su komunistiniu rusų režimu, kuris yra pavojingesnis negu kapitalizmas, kuris vis tik laidoja individualų ir politinį asmens nerū-

priklausomumą ir laisvę.

3) Socialistai palikdami galioje klastų kovos gūki, kreipiasi į inteligentinių profesijų žmones, ūkininkus, smulkius pirklius ir mokslininkus bei menininkus siūlydama bendradarbiavimą.

4) Socialistinis planavimas, — pareikšta deklaracijoje, — nekluduoja privačia nuosavybei. Taip pat socialistinis planavimas neprieštarauja smulkių pirklių luomui ir nekluduoja privačios iniciatyvos pasireiškimui pramonėje.
Šią deklaraciją dar turi apsvaistinti tam tikra komisija.

ANGLAI ATSAUKĖ SAVO TECHNIKUS

Anglų žibalo kompanijos vadovybės parėdymu visa naftos imonių vadovybė perduodama iranėčiams ir visas techninis personalas iš Irano atšaukiamas. Apie šį prėdymą yra pranešta Irano vyriausybei.

Tokiu būdu apie 1000 anglų technikų, kurie vadovavo naftos gamybos imonėms nusto dirbę. Reikalo žinovai sako, jog iranėčiams vargu pavyks anglų gamybą arti-moje ateityje sutvarkyti.

dažnai išmetinėje, kad senieji Amerikos lietuviai "per daug suamerikonėję."

Tuo tarpu tie "suamerikonėję" lietuviai mano, kad nepriklausoma Lietuva tikrai būtų galėjusi apsieiti ir be "startų, ir be "finišų."

JAU NUMATOMA DERYBŲ EIGA

Maskvoje esą Vakarų valstybių diplomatai, kurie gerai pažįsta sovietinius metodus, šiuo metu yra tos nuomonės, jog kinei komunistai lig tol neištrauks savo dalinių iš Korėjos, kol to nepadarys Vakarų sąjungininkai. Tad sakoma, jog iš anksto reikia būti prie to pasiruošusiems, nes norėdami pasiekti taikos sąjungininkai vis tiek bus priversti tai padaryti.

"Pravda" patiekdama Korėjos ir Kinijos komunistų atsakymą į gen. Ridgway paliaubų pasiūlymą visą reikalą taip nušviečia, tarytum ne Malikas padarė taikos pasiūlymą, bet sąjungininkai Korėjoje prašosi taikos. Taip pat nuolat tvirtinama, jog Amerika ir Jungtinės Tautos balsiai esančios sumuštos.

VENGRIJA PAREIKALAVO ATSAUKTI DIPLOMATUS

Vengrų vyriausybė pareikalavo JAV atšaukti tris atstovus ir arkivyskupo Greoso bylą ir kurių kaltė esanti Irodyta. Jie, esą, kišosi į vidaus Vengrijos reikalus ir palaikė santykius su nacių galvais ir rėmė jų pogrindinę veiklą. Jie aktyviai esą prisidėję prie antirevoliucinio suokabio, kurio tikslas buvo nuversti dabartinę Vengrijos vyriausybę.

Vakarų trijulė... Trijų didžiųjų Vakarų valstybių atstovai Jungtinėse Tautose, Francis La Costa, prancūzas, sir Gladwyn Jebb, anglas ir Mrs. Eleanor Roosevelt Jungtinių Tautų buveinėje Flushingas šnekasi pasaulio aktualiais klausimais.

BRITŲ KREISERIS PERSŲ JLANKOJE

Irano sabotazo įstatymas panašus į sovietų

Anglų žibalo bendrovės vyriausiasis direktorius Eric Drake pabėgė iš Irano į Basrą, Irake, prie Persijos įlankos. Užsienio reikalų ministras Morrisonas pareiškė parlamente, kad Drake pabėgė, išpėjus anglų vyriausybę, jog jam grėšia pavojus būti sumitmtam už eventualius ne-sklandumus nacionalizuotoji žibalo pramonėje.

Irano parlamentas priėmė specialų įstatymą kovoti su sabotazo veiksmais žibalo pramonėje. "Sabotazninkai" gali būti pagal šį įstatymą baudžiami net mirtim. Įstatymo išleidimas davė visiškai priešingus vaisius. Irano vyriausybė norėjo tuo pagazdinti anglų specialistus, kad jie iš-tikimai, dabar dirbtų nacionalizuotoji Irano žibalo pramonėje, bet anglai nori kuo greičiausiai išvykti iš to krašto, kur už įvairius nepasisekimus

naujoji valdžios bendrovė jie gali būti kaltinami sabotazu ir baudžiami didelėmis bausmėmis, panašiai kaip Sovietų Sąjungoje.
Anglų vyriausybė davė įsakymą savo tanklaiviams ap-leisti Abadano uostą, per kurį eidavo į pasaulį Irano nafta. Kreiseris Mauritius, 8,000 t. yra Persų įlankoje. Britai pareiškė, kad jokios Irano prievartos priemonės negali sulaukyti anglų piliečių — specialistų, kad jie, gaudinami specialiais naujais sabotazo įstatymais turėtų dirbti prieš savo norą, nedraugiškame krašte. Anglų piliečių apsau-

gai būsia pavartotos ir jėgos priemonės.

Irano ministras pirminin-kas kreipėsi per radiją į ang-lų specialistus, žadėdamas jiems tas pačias atlyginimo sąlygas ir mėgindamas tuo nuraminti bauginamus britus.

Anglų tanklaiviams nusto-jus gabenti naftą, turės pa-mažu sustoti ir versmų eks-pliotavimas. Agha Jari ver-mė, 90 mylių nuo išvežamo uosto Abadano, jau sustojo veikusi. Tai reiškia milijoni-us nuostolių ne tik buvu-siai anglų kompanijai, bet ir naujai versmų sąvininkei. Irano vyriausybė.

GEN. RIDGWAY GAVO NURODYMUS

N. Y. Journal American rašo: Gen. M. B. Ridgway, gen. MacArthur'o įpėdinis, gavo nurodymų užmegsti Ko-rejoje su komunistų vadais pasitarimus dėl taikos.

Tuo koks bus šių pasitarimų pasekmės, gali tik laikas ir komunistai pasakyti. Komu-nistai gali tai pasakyti, ka-dangi mes darome kaip tik tai, ko jie nori. Tai yra rau-donieji fašistai, kurie įsako

atidengti ugnį arba ją sulau-kyti — pagal jų maionumą. Komunistai žino, kad mes no-rime taikos, kad taikos taip pat nori visas likusias pasau-lis.

Ironiška priminti, kad gen. Macrthuras buvo prezidento Trumano pašalintas dėl kreipimosi į komunistų vadus už-megsti taikos derybas, o da-bar generolui Ridgway įsaky-ta kaip tik tą patį padaryti.

IŠ VISO PASAULIO

— Vengrijos arkivyskupas Gres nubaustas 15 metų kalėjimo, vienuolis Vecer nubaustas mirties bausme, kiti gavo mažesnes kalėjimo bausmes. Vienuolis Vecer teisme prisipažino, kad aktyviai dalyvavo sovietų karininko nužudyde.

— Suomijos profesinės sąjungos, kurioms vadovauja socialdemokratai, nusprendė iš komunistinės tarptautinės profesinių sąjungų organizacijos pasitraukti.

— Sovietų Sąjungoje išimti iš apyvartos pašto ženklai, kurie priminė kokius nors ryšius su Vakarais. Išimtųjų pašto ženklų tarpe yra: pašto ženklas skirtas Tegerano konferencijai atminti ir ženklas skirtas Jungtinių tautų garbei. Ant pirmojo ženklo buvo parašas: "Tegyvuoją sovietų-anglų-amerikiečių draugystė".

— Jugoslavija trečdajį iš Amerikos gautos paskolos paskyrė ginklų pirkimui.

— Raudonieji Mandžurijoj sutelkė 1000 naujausias laides geriausių lėktuvų, kuriuos kiekvienu momentu gali panaudoti karo lauke. Sąjungininkų karo vadovybė yra pasiruošus atmušti priešo oro puolimus. Ir tai daroma po Sovietų taikos pasiūlymų.

— Prof. Schmittlein, buvęs Vytauto Didžiojo univer. prof. po karo ėjęs aukštas pareigas Vokietijos okupacinėje administracijoje, dabar gaulistų sąrašu išrinktas į Prancūzijos parlamentą.

— Anglijos užs. reikalų min. Morrisonas pareiškė parlamente, jog Anglijos vyriausybės nuomone Komunistinė Kinijos vyriausybė turi būti priimta į Jungt. Tautų organizaciją, bet kadangi kinei komunistai savo veikloje nesiskaito su Jung. Tautų nuostatais, tai jos priėmimą tenka atidėti.

— Gen. Eisenhowerio štabo viršininkas gen. Grunther pareiškė, kad Vakarų Europa šiandien dar negalėtų apsiginti nuo užpuolko, bet po metų ji bus militariškai tiek sustiprėjus, kad "agresorius turės sustoti, apsidairyti ir pagalvoti ar verta puliti!"

Amerikos Lietuvių Sąvaitė

Del mažų siuntinių siuntimo trečtiniam

Jau kuris laikas BALF Centro raštinė gauna laiškų raginančių BALF paruošti ir siuntinėti mažus individualius maisto ir aprangos siuntinius trečtiniam Vokietijai ir kitose Europos valstybėse.

Šiuo reikalu Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas jau yra pasisakęs net keletą kartų, bet atrodo, kad dar ne visi lietuviai apie tai žino.

Mažų maisto ir drabužių siuntinių paruošimas, nors siunčiami daiktai ir produktai būtų perkami žemiausiomis urmo kainomis, Balfiui atseitų labai brangiai, nes reikėtų pirkti ne tik specialius produktus, jų įpakavimo medžiagą, bet taip pat reikėtų samdyti tų produktų pakuočius ir siuntinių paruošėjus. Tačiau galiausiai tik organizacija, kuri perka, pakuoja ir siunčia šimtus tūkstančių ar net milijonus siuntinių.

Kadangi Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas yra C. A. R. E. narys — dalininkas ir iš tos organizacijos periodiniai gauna nemažus dividendus, kurie eina lietuvių trečtinių šalpaž Europoje, patartina maisto maisto ir kitus siuntinius užsakyti ir siųsti per CARE Kad už tokius siuntinius Amerikos lietuviai gautų kreditus, patartina visus tokius siuntinius užsakyti per BALF, siunčiant reikalingą pinigų sumą. Per BALF galima užsakyti šiuos CARE siuntinius: Standartinį maisto paketą už \$10.00. Maisto paketą gyvenantiems Anglijoje — \$10.00. Riebiųjų paketą — \$4.00. Mėsos paketą — \$11.50. Biudžetinis maisto pa-

ketas — \$6.95, Vilnų (mezgimo) paketą — \$13.00, Vilnės medžiagos paketą — \$11.00, Vilnionių antklodžių paketą — \$11.00, Paklodžių ir rankšluosčių paketą — \$11.00, Mažų vaikų maisto paketą — \$10.00, Kūdikių drabužių paketą — \$11.00. Jeigu pats siuntėjas norėtų tokius paketą atseitų bent pora dolerių tus paruošti ir pasiųsti, jam brangiau. Be to toks paketą nebūtų lietuviams kredituotais. **BALF**

LIETUVIŲ KARIŲ KARTOTEKOS PRANEŠIMAS

Visus, kurie savanoriškai yra įstoję į JAV karinę tarnybą arba vyriausybės buvo paskirti, taip pat ir tuos, kurie jau ruošiasi išvykti 4 karinę tarnybą, prašome atsiųsti šias žinias: pavardė, vardas, gimimo data, gimimo vieta, kada išvyko į karinę tarnybą, savanoris ar pašauktas ir adresas.

Be to pageidaujame kiekvieno fotografijos ir trumpo gyvenimo aprašymo. Siųsti žinias ir visais klausimais kreiptis: Lietuvių karių kartoteka, 2124 W. 23 Pl., Chicago 8, Ill.

Karių kartoteka visus lietuvių karių ir jų žygius išrašo ir lietuvių karo istoriją, palaike tarp karių ryšius ir informuoja apie tautos kovą ir kančias, skelbia spaudoje lietuvių karių nuopelnus.

Šiandien, kada jau Korėjoje yra žuvusių lietuvių karių, kurie nėra išrašyti ir lietuvių karių kartoteka, esame priversti kreiptis į tėvus ir visus tautiečius kuo skubiau siųsti žinias. Tie, kurie turite karių adresus, tuojau mums atsiskirkite. O mes reikalingas žinias gauname iš jų. Visiems padedant, neliks nei vieno kario, kuris nebūtų užregistruotas.

A. Tamošiūnas,
Karių kartotekos vedėjas

PIANISTĖ G. LEONIENĖ DĖSTO KONSERVATORIJOJ

Pianistė Galina Leonienė nuo perėjo rudens mokytojauja garsoje Peabody Konservatorijoje Baltimorėje.

Peabody Conservatory of Music yra garsi ne tik Baltimorėje, bet yra laikoma viena iš geriausių konservatorių visoje Amerikoje.

Tenka pasidžiaugti, kad mūsų tautietė tinkamai atstovauja lietuvių muzikus profesionalus. **J.**

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Deginė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir
V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktorai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

BAIGĖ AUKSTUOSIUS MOKSLUS

VINCAS J. VELZIS, Jr.

BALTIMORE, MD. — Vincas J. Velzis, Jr. ši pavasari baigė Baltimorės Universiteto teisių skyrių ir birželio 14 d. gavo LLB laipsnį.

Antrame kare jis tarnavo Amerikos laivyne. Vincas yra gabus ir veiklus vyras. Grįžęs iš laivyne, buvo Lietuvių Amerikos Legijono Posto adjuvantu.

Vincas tėvas, Vincas J. Velzis, jaunas būdamas, gyvena Cambridge, Mass. Ten Luviceko studijoje išmoko fotografavimo, vėliau turėjo studiją Providence, R. I. Pirmojo pasaulinio karo metu tarnavo Amerikos armijoje ir Prancūzijoje iš lėktuvų fotografavo karo laukus. Po pirmojo karo Vincas J. Velzis atvyko Baltimorėn, čia atidarė foto studiją ir vedė pavyzdinę lietuvių Praną Milašiu. Vincas, Sr., priklauso daugeliu vietos lietuvių organizacijų ir dabar yra Lietuvių Salės Bendrovės prezidentas. Pastaruoju metu Vincas, Sr., pardavė foto studiją Vincui Urbanui ir pats sukūrė Velzis Bld. & Loan Association ir, be to, veda Century Realty biznį.

Vincas, Jr. motina, Pranė Milašiu, yra lietuvių

Amerikos Legijono Posto Mokterų Skryiaus pirmininkė, Lietuvių Skaudžių Grupės vadovė ir, be to, rūpinasi sužeistaisiais kariais vietos karo ligoninėse.

Vincas, Jr. sesutė Audrė Velzytė lanko Seton aukštąją mokyklą, kurią baigus, rengiasi į Notre Dame kolegiją.

Vincas, Jr. dabar rengiasi valstybiniam egzamenams, advokato praktikai. Jaunojo Vincos šeima, giminės, draugai ir pažįstami linki jam sėkmės. **Kaimynas**

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsisoje šlame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

HEmpstead 2-3800
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
Herbert & Bloemfield Inc.
110 HEMPSTEAD TURNPIKE
Franklin Square, N. Y.

BAIGĖ MOKSLUS

ROCHESTER, N. Y. — Ne seniai buvo įteikti diplomai 231 studentams, baigusiems Valstybės universitetą. Tarp šių studentų buvo vienas lietuvis Jurgis Bernardas Zlatkus. Tai dar jaunas vyras, bet jau atlikęs karo tarnybą ir net buvęs Pacifiko kovose. Jis buvo karo laivyno tarnyboje, iš kurios grįžęs, tuojau ėmėsi mokslo. Studijavo State of New York Teachers College at Brockport.

Jurgiui Zlatkui buvo įteiktas Bachelor of Science in general elementary education diplomas.

Be to, praeitą mėnesį baigė Rochesterio universitetą ir gavo diplomą Danutė Saladžiūtė, su tėvais ir dviem broliais atvykusi čia iš tremties. Jos tėvelis pulk. Pranas Saladzius buvo Lietuvos Šaulių Sąjungos vadas, žymus Lietuvos visuomenės veikėjas.

Birželio 23 d. buvo surengtos išleistuvių vietos radijo valandėlės išteigėjui ir vedėjui žurnalistui Henriui Zemeiui, kuriam ta proga įteikta graži atminimo knyga.

DVI IDOMIOS KNYGOS

SIRDIES RŪMAI — visai nepaprastas naujas romanas, kuriame aprašoma viena Amerikos lietuvių šeima, ypač jų dukrė, kuri vaikščioja su savo gydytoju širdies rūmose... ir kas toliau atsitinka, skaitytojas pats ras, romaną skaitydamas. Knyga turi 450 puslapių, iliustruota, labai gražiai atspausdinta, o jos kaina tik 4 doleriai. Persiuntimo kaštus apmokame.

SLUPTARNIAI — pirmutinė tokia teisinga, atvira, idomi ir stambi knyga (istorinis romanas) apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl lietuvių ir geresnio, šviesesnio rytojaus. Knyga turi 652 puslapius, iliustruota, labai gražiai atspausdinta, o jos kaina tik 3 doleriai. Persiuntimo kaštus apmokame.

ABIDVI knygos sykiu tik už 6 dolerius!

Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriusaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

SILVER BELL BAKING CO.

(Taip dabar vadinasi Vārpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

ANTANAS BALČIONAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos rūginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių

Vedybom ir parėm kėksų ekspertai

Taipgi kepa ir parduoda krautuves ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.

SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.

Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Vieta — Middle Island, L. I. arti Jericho kelio.

Tel. Yaphank 3218 ar 3202.

Varpo kepykla greitai laiku atidarys savo skyrių Hicksville, L. I. Penktadieniais ir antradieniais — bus HICKSVILLE FARMERS MARKET. Norintieji užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:

SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

Paminklai

JOS. BERMELE INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ISTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į SV. JONO KAPINĖS
Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. Davenport 6-2393 Davenport 6-2633

THE HALF SHELL

P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Ivairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, I. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

TAUPLYKITE ŠIOJE SPARČIAI AUGANČIOJE BENDROVEJE

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra federalinės valdžios agentūros apdrausti iki \$10,000.
KUR—vissada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama pagal pareikalavimą.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ \$6,700,000
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Ave Tel. GROvehill 6-7575

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, sluvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyngai reikalingi dalykai.

DUODAMA ISMOKĖJIMUI 15 MĖNESIU
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA

2310 West Roosevelt Road
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais. Iki 9:30 val. vak. Sekmad, nuo 11—4:30 popiet

LIETUVIAI PASAULYJE

— Neustade, Vak. Vokietijoje dar gyvena apie pustrėčio šimto lietuvių. Jų tarpe esama ir keleto plačiai žinomų visuomenininkų, kaip pav. dr. Remeika, dr. Sakalauskas, Zilius ir k.

— Berno lietuvių (Sveicarijoje) turi gražią tradiciją kas mėnesį susirinkti ir pabendrauti. Susirinkę tautiečiai pasidalina naujienomis, aptaria savo vietinius rūpesčius. Jei atsiranda svarbus išsivijęs reikalas, tai sveicarijos lietuvių sudeda aukų.

— Sveicarijoje gyvena trys lietuvių veterinarijos daktarai: Petras Radvila, kuris dirba serumų ir skiepų institute, dr. Dargužas, be savo specialybės praktikos darbo, taip pat pasižymėjo savo moksliniais tyrinėjimais, o trečiasis dr. Kušlys, dirba Berno universitete kaip asistentas.

— Susikūrė pirmasis Argentinos lietuvių bendruomenės skyrius, kurio valdybą sudaro: pirm. J. Stasiulevičius, sek. J. Zurbaitė, išd. P. Vaitkevičius, nariai—K. Šiaudulis ir M. Morkūnas.

— Australijos lietuvių tautinį dainos ir šokio ansamblį veda Karmazinai (muzikinė dalis) ir Greblinienė (šokiai). Ansamblis dideliu pasisekimu rodosi ne tik lietuviams, bet ir australams, kurių spauda mūsų menininkus labai palankiai įvertino. Ansamblio pasirodymai nufilmuoti ir rodomi vietos kino kronkose.

— Kilnojamoji "Naujųjų Australij" parodoje lietuvių skyrių veda dailininkas Bis-

trickas. Parodos tikslas supažindinti visuomenę su naujų ateivių tautiniu menu.

— Kanadoje dr. Sidlauskaitė Otawos universitete dėsto vaiko psichologiją.

— Quebeco universiteto profesorius A. Cote vedė lietuvių ir mokosi lietuvių kalbos.

— Šiuo metu Vokietijoje yra 39 sudantai, kurių tarpe yra 19 studijuojančių mediciną.

— Paryžiuje neseniai užsidarė dailininko V. Kasulio paveikslų paroda. Kokio pasisekimo ši paroda turėjo, galima spręsti iš to, kad visi joje išstatyti paveiksliukai buvo parduoti.

— VLIKas numato sušaukti vadinamųjų veiksmų suvažiavimą. Bus aptarta visų pozityvių jėgų konsolidacijos, Lietuvos vadavimo, taip pat ir lietuvių išlaikymo klausimai.

— Bradforde (Anglijos) lietuvių savo susirinkime nutarė steigti klubą. Klubo steigimo reikalais rūpinasi J. Filipavičius, J. Dirginčius, J. Luobikis ir kun. Kuzmickis.

Išvyko iš Sveicarijos. Zigmąs Prielaidas, 1949 m. baigęs Lausanne mieste chemiją ir ten vėliau dirbęs, š. m. vasario mėn. išvyko į USA. E. Eidimienė su dukrele kovo m. išvyko į Kanadą. Taip pat kovo mėn. į Kanadą pas tėvus išvyko Pranas Stripinis. Balandžio mėn. į Kanadą išvyko K. ir E. Truskai.

IS SVEICARIJOS

Davose šiuo metu gydos keturi lietuvių: Jadvyga Kunickaitė, dr. med. K. Augėvičius, dipl. teisininkas Andrius Koniuokovas ir Ponelis.

Senelių ir ligonių atvykimas Sveicarijos Sveicarijos vyriausybės priimti nuolatiniams apsigyvenimui ir global atvyko šie tautiečiai: Milvydienė Marija (apsigyveno Pension Strela, Davos-Platz); Brazaitis Mečys (Sanatorium Wallenstadtberg). Jakaitis Jurgis (Heilstatte Appisberg bei Mannedorf), dailininkas Mackevičius Jonas (Blindenaltersheim St. Gallen) ir jo dukrė Dr. Augėvičienė su dukrele.

Elena Vaitkevičiūtė baigė Zuricho universiteto odontologijos mokslus ir pradėjo dirbti Glaruse kaip dantų gydytojo asistentė.

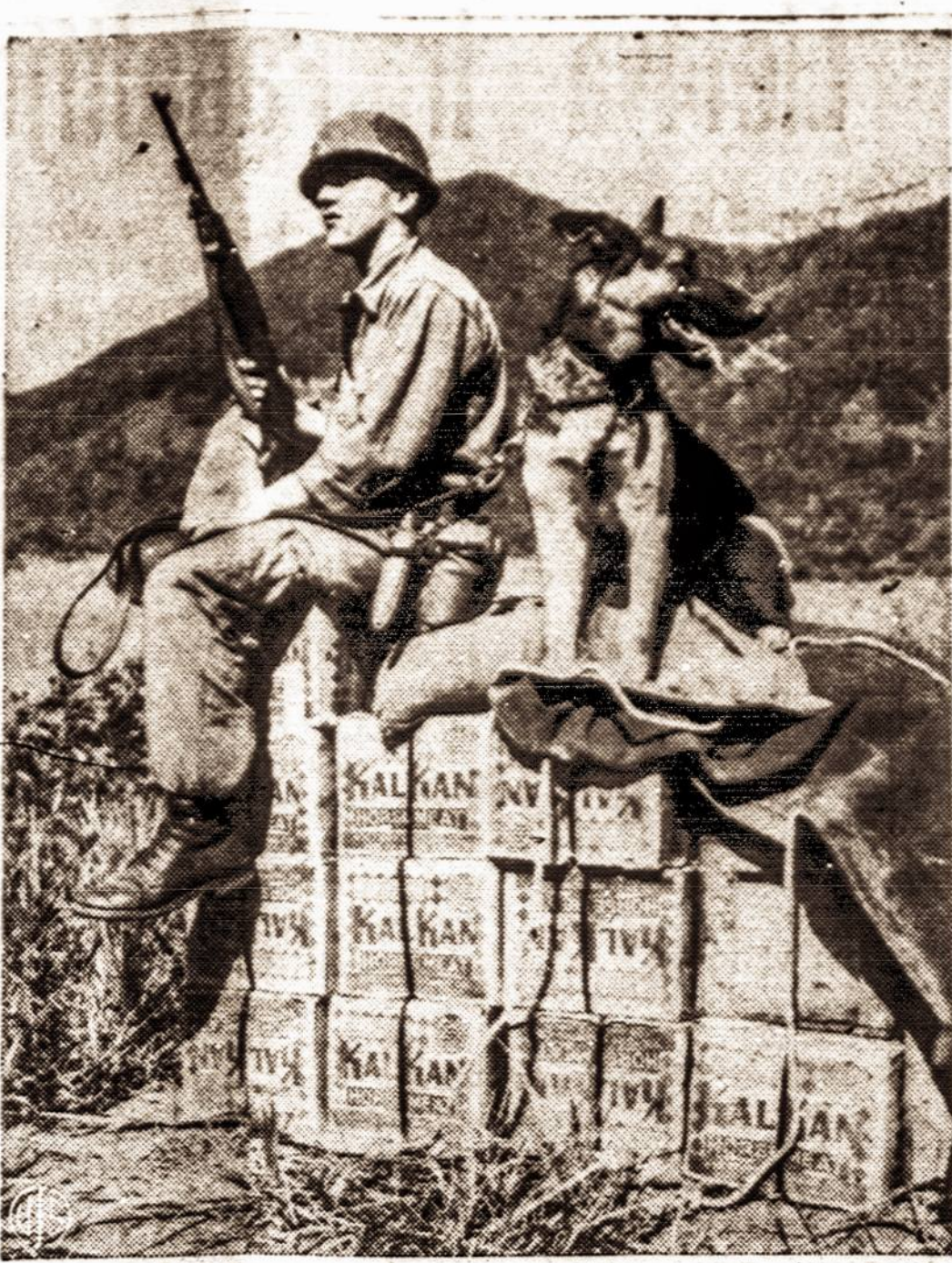
Tomas Pečiulionis, generolo Pečiulionio sūnus, neseniai išgijo Zuricho politechnikume inžinieriaus diplomą.

Agnė ir Katrė Peldžiūtės šį pavasarį išlaikė kvotimus ir išgino psichiatrijos seserų profesiją. Peldžiūtės kilusios iš Klaipėdos krašto, Pagėgių apskritys.

Prof. K. Rogėlis, tarptautinės botanikos sąjungos tyrimo skyriaus pirmininkas, ilgesniais laikais apsigyveno Zuriche, kur atlieka mokslinius darbus. Profesorius mėliškai palaiko ryšius su vietiniais lietuviams. Prof. Rogėlis buvo Vytauto Didžiojo universiteto profesorius ir botanikos sodo direktorius.

Monika Giniotytė, š. m. pradžioje išvyko į Kanadą ir Toronte susituokė su Zuriche studijavusio ir politechnikumą baigusio Prano Razgaičio broliu Leonu.

Teodora Mažalaitė Zuriche iškėtoje už sveicaro Beato Thoma.

Du sargai... Korėjos pafontėj du budrūs sargai... eilinis Larry Pollard iš Detroito ir keturkojis Orrin, vokiškos aviganių veislės šuo.

LIEPOS 31-oji — PASKUTINĖ D. P. REGISTRACIJOS DIENA EMIGRACIJAI

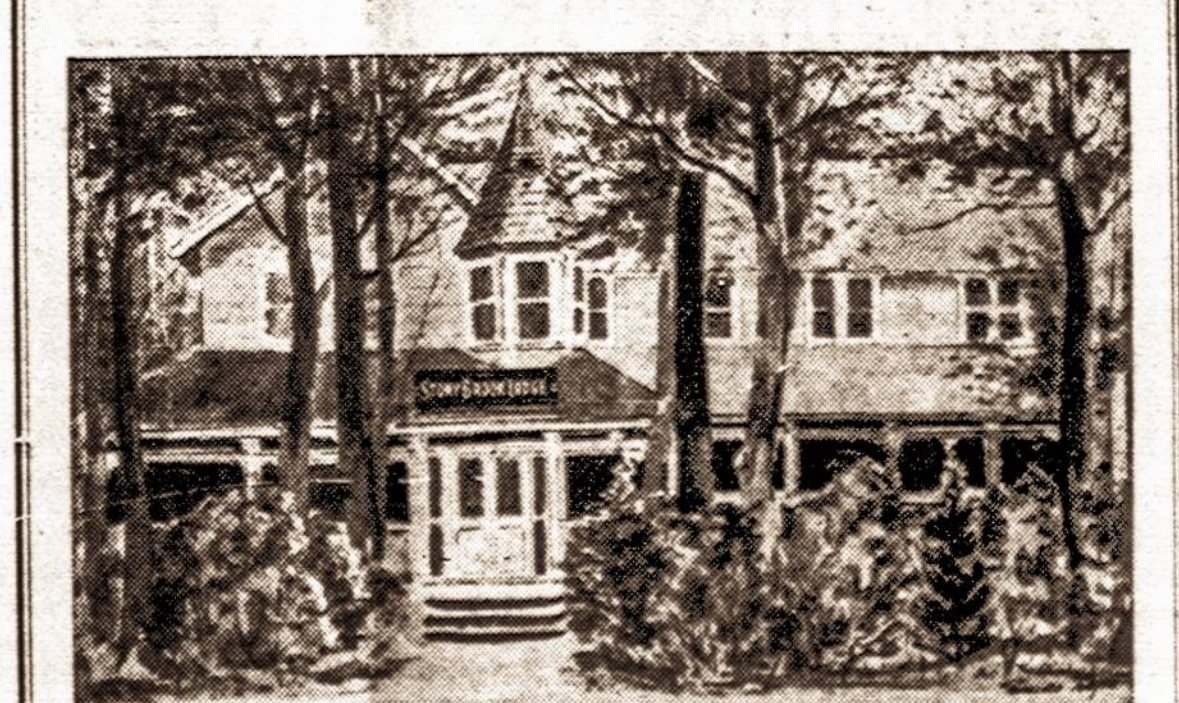
D. P. įstatymas duoda teisę tremtiniais (DP) atvykti ir apsigyventi Amerikoje pakeistas ta prasme, kad Darbo ir Buto garantijos sudaryti tremtiniams pailgintas vienam mėnesiui t. y. iki šių metų liepos 31 d. imtinai. Jei kuris tremtinys gyvena Vokietijoje, Austrijoje ar Italijoje neįregistravęs vieną iš organizacijų, kurios rūpinasi tremtinių atgabenimu į Ameriką, BALF Centre ar pas BALF igaliotinius Europoje iki 1951 m. liepos 31 d., nustoją visų teisių emigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes pagal DP imigracijos įstatymą. Todėl atkreipti visų tuose kraštuose gyvenančių ir dar neturinčių garantijas lietuvių dėmesį koskubiausiai užsiregistruoti emigracijai į Ameriką. Tas liečia tik tuos lietuvių tremtinius, kurie iki šiol neturi Darbo ir Buto garantijų iš Amerikos. Kurie garantijas jau turi eigoje, tiems registruotis nereikia.

Po liepos 31 d. Amerikos konsulatuose vizų išdavimas tęsis iki šių metų pabaigos, bet vizos bus išduodamos tik iki liepos 31 d. įsiregistruotiems emigracijai į Ameriką tremtiniams.

Kan. prof. J. B. Koncius BALF Pirmininkas

— Tai buvo Racine, kur žmogus pirkė seną suvaramąją mašiną už 9 dolerius. Bet mašina nedirbo. Jis ėmė po ją kraptstyti, ir kilusis netrukus buvo surasta. Jis rado į mašiną sukista pinigų punde- li, 4,650 dolerių.

STONY BROOK LODGE

Quaker Path & Mount Grey Rd. Stony Brook, Long Island Vedėja PR. LAPIENĖ

Kam patinka gamtą — grynas oras, medžiai ir jūra, — kviečiamas atostogas praleisti Stony Brook Lodge, lietuvių vasarvietėje. Viešbučio kambariai su visais moderniais patogumais. Sveikas ir įvairus maistas. Mėgstantiems skaityti čia pat didelė knygų biblioteka. Kainos perykštės; vienam asm. savaitel nuo \$40.; dviem į kambarį nuo \$70.; vienam asm. parai nuo \$7. Vaikams pusė kainos, bet jie priimami tik su tėvais. Birželyje ir nuo rugsėjo 10 žymi nuolaida. Dėl rezervacijų rašykite MRS. LAPE, STONY BROOK, N. Y. Telefonai: Stony Brook 8-R arba Stony Brook 586.

SUSISIEKIMAS: Trankiniu iš New York'o imti Pennsylvania stoty Long Island traukinį einantį į Port Jefferson (dažnai jį reikia pakeisti Jamaica stotyje, persėdant į kitą Long Island traukinį, einantį į Port Jefferson). Nuo Jamaica mažiaud po valandos ir pusę kelionės išlipti Stony Brook stotelę, nuo kur taksė už 35 c. priveža prie vasarvietės durų. Automobilium: iš New York'o važiuoti 25 keliu iki Smithtown, o nuo čia imti 25A ir juo važiuoti iki Stony Brook geležinkelio stotelės. Nuo čia, sekant Stony Brook Lodge iškabą, sukiti po kairę ir tiesiog važiuoti iki vasarvietei. (viena malė kelio).

BAISUSIS BIRŽELIS PRIE ELBĖS

Geestacht. Birželio 14. d. Spakenbergo lietuvių, latvių ir estai bendrai minėjo 1940 m. birželio 15 ir 1941 m. birželio 14 d. įvykius gimtuose kraštuose, sugniuždžiusius tų trijų tautų laisvę ir valstybinę nepriklausomybę.

Šią dieną visi Spakenbergo lietuvių bei latvių ir estų atstovai susirinko 6 val. pabalietiečių kapinėse prie čia iš stovyklos iškilnių aikštės atkelto paminklinio lietuviško kryžiaus padėjo gėdulo kaspinu perjuostą vainiką. Dėdant vainiką lietuvių apylinkės komiteto pirminkas pasakė kalbą, nušviesdamas birželio 14 ir 15 d. įvykius ir pabrėždamas, kad tų įvykių pasekėje šimtai tūkstančių lietuvių ištremti į šiaurinės Rusijos tundrą ir Sibiro taiga, neteko laisvės ir gyvybės, gi dešimtys tūkstančių atsidūrė tremtyje vakarinėje Europoje ir dabar išblaškyti po visus pasaulio kraštus. Tylus minute ir susikaupimu pagerbus visus žuviusius už Lietuvos laisvę, susirinkusieji grįžo į stovyklą, kur gėdulo kaspinais perjuostomis lietuvių, latvių ir estų tautinėms vėliavoms, gėlėmis ir žalumynais papuoštoje salėje, laikinai parvestoje koplyčia, buvo atliakytos gėdulinkos pamaldos. Pamaldose dalyvavo lietuvių, latvių ir estai bei vokiečių savivaldybės ir spaudos atstovai. Pamaldas atliakė ir ispū-

Laiškas iš Švedijos

Moelndal, Švedija. Vėl prasidėjo pabalietiečių bėgimas iš Švedijos. Ruošiasi vėl kelti laivai Amerikon. Didelis skaičius jų vyksta ir oficialiai. Per 3 mėnesius išdūmė apie 2,300 asmenų. Švedams galima, kad pabalietiečiai juos apleidžia, nes ir šiaip yra darbo jėgos trūkumas. Švedai išgabena dabar darbo jėgos iš Italijos, Olandijos ir Vokietijos.

Vasarą Vilniaus radijas ir vėl čia nebegirdimas. Teks dar bar palaukti rudens. Anksčiau buvo girdėti dar solistą Romaną Marijošų ir Petrauską Maišosį maždaug tie patys visą laiką.

Birželio-14 dienos tremimai buvo ir čia pabalietiečių minimi. Daugiausia estų ir latvių, nes jų čia yra didesnis skaičius. Švedų spauda irgi išsidėjo didesnius straipsnius pa proga, be to, paminėdami su- rengtus minėjimus.

Europos krepšinio pirmenybėse pabalietiečių pastangomis SSSR laimėjo pirmą vietą. Lietuvių buvo Būtautas, Lagunavičius ir Petkevičius, o be to dar du estai. O kiti tai jau iš tikrosios "tėvynės". Maskvos aedrome juos sutiko su didelėmis iškilėmis. Žinoma, kad ir čia viskas ėjo Stalino vardu, "šiam didžiuliam fizikūrininkui ir vadui".

dingą pamokslą pasakė kun. V. Kurnatauskas.

Birželio 19 d. toje pat salėje estas teisininkas p. Tarema skaitė paskaitą tema "Pabalietio tautų kančių keltas", kuri užtruko 3 valandas. Kadangi paskaitą buvo pakviesti ir atvyko vokiečių visuomenės atstovai, todėl ji buvo skaitoma vokiečių kalba. Savo paskaitoje p. Tarema smulkiai apibūdino trijų kalmytinių tautų istorinius kelius, tų tautų kovas už laisvę, jų likimo bendrumą ir reikalą būti vieningais.

Zanavykas

TREMTIES ARCHYVAS

Tremtis kad ir skaudaus, bet vis tik Lietuvos istorijos lapas. Išmesk iš mūsų istorijos tą lapą, ji nebus pilna. Skaudžios kančios ir nelaimės garbingai pakeltos ir išskėtos, kietos kovos už savo tėvynės ir tautos garbę ir laisvę tremties kelyje neturi žūti. Lietuvos gyvenimo žvėtimose žemės istorijos tąsa su tautos spinduliais ir šėšėliais. Visa tad, jos dokumentai, turi būti sultelti krivon ir gražinta laisvajai Lietuvai. Nei vienas lapas iš mūsų tremties istorijos neprivalo iškristi pakeliui į Lietuvą. Visa turi būti sutraukta į Lietuvos Tremtinių Archyvą saugioje vietoje. Tuomi jau yra susirūpinęs Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir toki Archyvą įkūręs JAV. Tam Archyvui vadovauti ir tvarkyti Vykdamosios Tarybos yra paskirtas Vadovas Vincentas Liulevičius. Daug istorinės medžiagos ten jau yra sutelkta. Bet mūsų tremties dienos dar nesibaigė. Kiekviena diena — nauja Archyvu medžiaga turi būti sutelkta vienoj vietoj. Todėl prašomos Viso Pasaulio Lietuvių Bedruomenės nurodyta medžiaga siūsti Archyvo Vadovo V. Liulevičiaus adresu. Kuri medžiaga siūstina, yra nurodyta šio Archyvo Vadovo paskelbtaj intrukcijoje, kuri yra Lietuvos Išlaisvimo Tarybos patvirtinta. Archyvinė medžiaga prašoma siūsti šiuo adresu: Lietuvių Tremtinių Archyvas, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill. USA. Apie išsiūtą medžiagą paliformuojama Arcyvo Vadovas atskiru laišku. Jo adresas: Vincentas Liulevičius, 4322 So. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill. USA.

**

— Danų inžinierius Holger Hansen įteikė užpatentuotą naują išradimą. Tai dirbtinė akis, sukonstruota pagal musės akies nuostabią techniką. Tokios akies pagalba galima matyti net už namų kampo.

— Danų inžinierius Holger Hansen įteikė užpatentuotą naują išradimą. Tai dirbtinė akis, sukonstruota pagal musės akies nuostabią techniką. Tokios akies pagalba galima matyti net už namų kampo.

— Danų inžinierius Holger Hansen įteikė užpatentuotą naują išradimą. Tai dirbtinė akis, sukonstruota pagal musės akies nuostabią techniką. Tokios akies pagalba galima matyti net už namų kampo.

IEŠKOMI

Čepulis, buvo vedęs Oną Bukelytę (Bukelis).

Januševskis Antanas, baigęs Rygoje Aleksandrovo gimnaziją.

Jaraševičius Mykolas, iš Seduvos.

Juška Feliksas ir Vincentas, iš Sedos vl., Domėnų km. Mažėikių ap.

Lemkienė (Lemke) Sneiderytė, Elzbieta, iš Kalnėnų km. Jurbarko vl. ir vyras Lemkė Karolis, iš Batakių km.

Meškytė Pikilienė, ir vyras. Morkus Pranas, ir sesuo Stilenė Morkytė Antosė, kilę iš Raseinių ap.

Pečiulis Jurgis, iš Laucakaimio, Kypartų vl., Vilkaviškio ap.

Petkevičius Adomas, iš Pažizių km., Veiverių vl. Marijampolės ap.

Raudonikis Juozas, kurio tėvai kilę iš Veiverių.

Sabas Juozas, iš Starkų km., Vilkaviškio ap.

Valaitis Petras, iš Turcūnų km., Šilgalių (vėliau Būbielių) v. Naumiesčio (vėliau: Šakių) ap.

Ieškomi arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

3 psl. 1951 m. liepos 6 d.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividendas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinėmis valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvaniaios Universiteto

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS

2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS

941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras

TRAUN'S

N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 So. 2-nā Street Tel.: DEW 513

PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

PHILADELPHIA, PA.

Moderniaka laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelvingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę suteikti geriausį patarnavimą.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

404 NORTH BROAD STREET Philadelphia, Pa.

Monthly Investment Loans \$1,000.00 to \$5,000.00

Loans on Savings Accounts \$5,000.00 to \$10,000.00

Federal Home Loan Bank \$100,000.00 to \$250,000.00

Loans on Bonds and in Stocks \$5,000.00 to \$25,000.00

Other Building and Securities \$5,000.00 to \$25,000.00

Dividend Checks and Other Loans \$1,000.00 to \$5,000.00

WARRANTS & GUARANTEES

WARRANTS \$1,000.00 to \$5,000.00

GUARANTEES \$1,000.00 to \$5,000.00

WARRANTS & GUARANTEES \$1,000.00 to \$5,000.00

WARRANTS & GUARANTEES \$1,000.00 to \$5,000.00

TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street and Spring Garden

Tel. LO 7-8662, LO 7-4967

Res. Cheltenham 2562 Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO

MAISTO KRAUTUVĖ

438 JEFFERSON ST. Philadelphia, Pa.

TR 1-6627

WILLIAM VALAITIS

Vinokieropas automobilių taisymas

730-2 E. Moyamensing Ave Philadelphia, Pa.

Tel. Howard 8-0596

A. MIEŽIS

ALUS, DEGtinė, VYNAS

2207 N. 2nd STREET, PHILADELPHIA, PA.

REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN

RESTORANAS IR BARAS

3759 N. 7th STREET, PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŠKA UŽEIGA

J. GUTAUSKAS, Sav. Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė

201-203 E. Chapel Street New Haven, Conn.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language
 Established in 1886 by J. J. Paukštis
 JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher
 Editorial and Business Office:
 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862
 Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50,
 Elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.
 Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at
 Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Lietuva ir Padalčiojo užtvvara

LAIKAS IR MES

Kazys S. Karpis

BE GEROS VALIOS TAIKA NEJMANOMA

Pasaulis nekantriai laukia dienos, kada prasidės pasitarimai dėl pailaubų Korejoje. Kokias susidare aplinka toms deryboms? Ar yra nors kiek nuosirdumo šiuos taikos pasiūlymus?

Yra žinoma, kad komunistai savotišku metu apsupo visą Korėjos karą. Juk komunistų žodžiais ne šiaurės Korėja, bet Pietų Korėja pradėjo karą. Ir tą karą Pietų Korėja pradėjo Amerikos ir Anglijos imperialistų įsakymu. Taip pat komunistai skelbia, jog ne šiaurės korejiečiai nukentėjo ir buvo sumušti, bet atvirkščiai — pietų korejiečiai ir visi sąjungininkai yra nugalėti.

Komunistų žodžiais jie yra nekalti, jie trokšta taikos ir tik dėl sąjungininkų norų šis karas pradėtas. Šitokias žinias jie skelbė per visą karą ir šiandien nuo panašų melagingų pranešimų nesulaukė.

Taip pat komunistai šandien skelbia, jog sąjungininkai tik todėl nori taikos, kad galutinai sumušti.

Šitokios aplinkybės nesudaro pakankamai geros nuotaikos pailaubų pasitarimams. O juk svarbu ne tik nutraukti ugnį, bet ir sudaryti sąlygas, kad ateityje panašūs konfliktai Korėjoje pasidarytų neįmanomi. Kokias sąlygas sąjungininkai nustatys, vis tiek iš dalies tenka pasitikėti antrosios pusės gera valia.

Tad geros valios šiose pailaubų derybose daugiausia bus reikalinga. Be to gali būti tik laiko glūdimas ir taip pat sudarymas priešui progos sustiprinti savo jėgas ir pagerinti pozicijas.

KODĖL KOMUNISTAI PALIAUBAS ATIDEDA

Jungtinių Tautų nusistatymu Korėjos karo pailaubos turėjo kaip galima greičiau prasidėti. Ta prasme gene. Ridgway ir padarė pasiūlymą komunistų karo vadams.

Bet jau gautame jų atsakyme yra kalbama apie pailaubų derybas tarp liepos 10-15 dienos. Šis atidėjimas sudaro savotišką išpaidą.

Jau žinoma, kad prasidėjus kalboms apie pailaubas frontas aprimo. Neabejotina, kad ši laiko tarpą pirmųjų žinių apie galimas pailaubas ir derybų pradžią priešas gali panaudoti saviems visai aiškiems tikslams. Juk niekas negali duoti garantijos, kad derybos būtinais pavyks. Kas tada, jei po keleto neįsainių derybų dienų ar net savaitių, vėl prasidėtų karo veiksmų?

Ar komunistų frontas tada atrodys taip sumuštas ir nepajėgus atsispirti sąjungininkų aukštai karo technikai, koks jis buvo prieš keletą dienų, ar jau jis bus pasikeitęs?

Kaip jau ne kartą buvo atsakingų asmenų sakoma, tolimųjų nuolaidų komunistams nebus daroma. Galimas daiktas, kad nebus įmanoma suderinti abiejų pusių nusistatymus. O su tokia galimybe Jungtinių Tautų karo vadovybė rimtai skaitosis.

Dėl šių priežasčių kai kurie laikraščiai ir reikėd nusistebėjimą — kodėl komunistų karo vadai nusprendė derybas dėl pailaubų būtinais atidėti. Yra nurodoma, jog per tą laikotarpį tarp pirmųjų žinių apie pailaubas ir derybų pradžios kada faktiškai žemės kariuomenė beveik nutraukė veiksmus, komunistai gali atgauti ir frontą žymias atsargas nuo Jalu upės. Tai sudarytų didelį pavojų Jungtinių tautų kariuomenei, jeigu nei pailaubos, nei pagaliau tikroji taika nebūtų galima dėl komunistų neįvykdymų reikalavimų.

Taip pat yra pažymėtina, kad komunistų kariuomenės vadai sutiko derėtis ne danų Raud. Kryžiaus laive Jutlandia, kaip gen. Ridgway buvo pasiūlyęs, bet Kaesongo mieste. Tuo norima parodyti, kad priešas prašo taikos atkovotoje nuo jo teritorijoje...

DERYBŲ PRADŽIOJE — KVIETIMAS KOVAI

Komunistų kinų radijas pranešė, kad šiaurės Korėjos ir kinų kariuomenės vadai priėmė sąjungininkų pailaubų pasiūlymą. Bet kiekvieną kartą, kai ši žinia buvo kartojama, visados buvo pabrėžiama, jog Vakarų sąjungininkai yra sumušti ir negarbingai traukiasi iš kovos lauko.

Komunistų radijas skelbė, jog pagaliau angliai-amerikiečiai agresoriai suprato, "jog jų niekšingai planai sugniužo ir jie todėl dabar įsuko taikos". Taip pat kinų komunistų radijas po kiekvieno tokio pranešimo dar pridėdavo:

Kareiviai fronte toliau nakinkint agresorius. Zenitinių baterijų komandos taikliai šaukite į priešų lėktuvus. Tad šitokioje nuotaikoje prasideda derybos dėl taikos Korėjoje.

Dėl tokios komunistų laikysenos yra susirūpinę ir Jungt. Tautų organizacijos įtakingi nariai ir sąjungininkų karo vadovybė, kuri nenusepta, jog klasa iš komunistų pusės kiekvieno momentu gali pasireikšti.

Taip pat didelio rūpesčio kelia ir būsimos derybos, nes gi yra žinomas komunistų pamėgimas bet kokius pasitarimus tormozuoti ir būtinais stengtis, kad derybų partneris pasiduotų jų nuomonei.

Prof. dr. Bergstrasser Federalinės Vokietijos Parlamento narys Bonnoje, kalbėdamas su lietuvių atstovu pareiškė keletą būdingų minčių. Istorijs prof. Dr. Bergstrasser jau nuo I Pasaulinio karo prielankiai sekė Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių atgimimą ir apie tai yra parašęs spaudoje vertingų straipsnių. Prof. dr. Bergstrasser mielai sutiko pareikšti savo nuomonę apie Lietuvos ir Pabaltijo valstybių reikšmę ryšyje su visos Europos problema. Jis pažymėjo, jog daugelis atsakingų asmenų Vakarų Vokietijoje palaiko jo nuomonę dėl pabaltijo užtvaros.

Atsivėliant į dabartinę Vokietijos situaciją, galima suprasti, kad, gyvendant ir atremiant Sov. Rusijos pretenzijas ir bolševizmo pavojų, per mažai kreipiama dėmesio į Pabaltijo valstybių reikalus.

Siuo metu mums, vokiečiams, — kalbėjo profesorius, — rūpi artimesni ir svarbesni klausimai kaip štai Odros Neisės linija ir tie brangūs kraštai, kuriuos rusai ir lenkai tiesiog atplėšė nuo mūsų valstybinio kūno. Vis dėlto nereikia užmiršti ir trijų Pabaltijo valstybių, tuo labiau, kad Vokietija nebeturėtų jokių tautinių pretenzijų į tas valsty-

bes ir todėl gali apsiriboti vien tik didžiosiomis rytų-vakarų problemomis ir grynai politiniais priešgimais.

Negali būti abejonių, jog tos trys valstybės priklauso prie Vakarų Europos bendruomenės. Tam įrodyti pakanka žvilgsnio į jų struktūrą. Lietuva yra katalikiškas kraštas. Latvija ir Estija — evangeliki kraštai. Jau vien tas faktas skiria juos nuo rytų ideologijos.

Su Rusija tie kraštai buvo tik istoriniai sujungti stambųjų dvarininkų viešpatavimu. Jie galėjo, panašiai kaip tai buvo Lenkijoje ir Rytu Vokietijoje. Gyventojų dauguma yra valstiečiai, užsiėmę žemės ūkiu darbas. Jie nepasidavė lenkų bajorų ir vokiečių dvarininkų įtakai ir per šimtmečius apgynė savo kalbą ir tautinę kultūrą. Tas atsparumas suteikė jiems tvirtą pamatą po I Pasaulinio karo nuostabių greičiu patstatyti savarankiška valstybės organizaciją. Reikia pažymėti, jog ekonominės sąlygos buvo sveikos ir palankios. Jos buvo valdžios tiksliai stiprinamos, išvystant savarankišką apyvartos reikmenų pramonę.

Man pačiam teko arčiau pamatyti šitą sveiką raidą ir

ekonominių sustiprėjimą Lietuvos 20-tų metų pradžioje. Tie patyrimai padarė ir mane labai gerą išpuolį. Kadangi tų kraštų gyventojai yra žemdirbiai ir prie savo gimtosios žemės priaugę, jų nusistatymas yra gamtiškai priešingas visagalinciam valstybiškumui ir nusavinimo sistemai, kuri viešpatuoja Sovietų Rusijoje. Prie to dar prisideda kultūriniai skirtumai, kurie Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje po I Pasaulinio karo sąmoningai ir griežtai pasireiškė už sąjungą su Vakarų Europos kultūrine bendruomene.

Lietuvoje tas reiškinys dar labiau atsivėlijo ir sustiprėjo Amerikos lietuvių parama ir įtaka, t. y. tų lietuvių, kurie, ilgus metus pagyvenę Jungtinėse Amerikos Valstybėse, grįžo į savo išlaisvintą tėvynę su gana dideliomis santeisomis ir paaukojo jas krašto atstatymui. Latvijoje jau iš senovės pasireiškė tam tikra vokiškos kultūros įtaka. Šen bei ten galima rasti dar prancūzų kultūros pėdsakus.

Visu tų faktų nereikia pamiršti sprendžiant Rytų-Vakarų problemas ir, svarstant rytų sienas ir pausijos Europos bendruomenės plotą, negalima išleisti iš akių Pabaltijo valstybių.

SMITHO ĮSTATYMU KOMUNISTAI BUVO PATENKINTI

Komunistų spauda pilna straipsnių prieš Smitho įstatymą, pagal kurį perleistas metais buvo nuteisti 11 komunistų vadų už pastangas nuverti Amerikos vyriausybę jėga. Remiantis tuo pat įstatymu prieš porą savaitių buvo suimta 17 kitų komunistų vadų.

Ivairios organizacijos, prisidengusios nekaltais vardais, ėmė reikšti protestus dėl Amerikos piliečių teisių siaurimo, jau nekaltant apie viešąją komunistų spaudą, bestengiančią įrodyti, kad Smitho įstatymas yra priešingas Amerikos konstitucijai.

Smitho įstatymas yra jau dešimties metų amžiaus. Buvo laikai, kada komunistai džiūgavo dėl šio įstatymo. Tai buvo tada, kada pagal šį įstatymą buvo areštuoti komunistų priešai, trockininkai. 1941 metais šiuo įstatymu pasiremus buvo suimti 18 darbo unių vadų, priklausiusių socialistų darbininkų partijai. Ši partija taip pat vedė propagandą versti Amerikos vyriausybę ir visą visuomeninę santvarką ruošiant revoliucijas, bet kadangi šios partijos

revoliucionieriai vietoj Stalino garbino jo konkurentą Trockį, komunistai iš Smitho įstatymo pasekmių turėjo didelio pasitenkinimo.

Louis Weinstock, vienas naujai suimtųjų komunistų, Vengrijos žydus, kurio veikimo sritis yra darbininkų unių komunistinis, 1944 m. gegužės 11 d. laisike USA vyriausiam prokurorui rašė: Kadangi 18 suimtųjų trockininkų unių vadų yra suimta pagal Smitho įstatymą, esą reikalinga viešai išsiskirti tai

Amerikos visuomenės sistemos priešinkais trockininkais.

Komunistų organas Daily Worker 1944 m. birželio 12 d. rašė: "Kiekvienas darbininkas, kuriam vėliau teko garbė būti trečiuoju šios respublikos prezidentu. John Hancock buvo pirmutinis pasirašęs toje deklaracijoje.

Philadelphijos kongresas išrinko Jurgį Washingtoną vyriausiu karo vadu. Nors britų laivynas tuojau užėmė visus Atlanto uostus, tačiau sukilimo nepajėgė nuslopinti. Trylikos kolonijų, kurių gyvenimas ir klimatas buvo žymiai skirtingi, nes kolonijos nusitėse nuo šiaurės toli į pietus, tikslas buvo vienas: Atsikratyti svietimos valdžios.

Karas truko šešis metus. Maža buvo Nepriklausomybę pasiekbti, bet ją iškovoti buvo sunkiau. Tarp pačių kolonijų vadų, kongreso atstovų, prasidėjo įvairios intrigos, net prieš patį vadą Jurgį Washingtoną, ir jis, kartu ir nauja valstybė, 1777 metais pergyveno juodžiausią laikotarpį, atrodė, kad net jie gali pralaimėti. 1778 metais kolonistams pagalbom atėjo Prancūzijos laivynas, nes Prancūzija tada varžėsis su Anglija. Garsus Britų karo vadas Cornwallis buvo pagaliau sumuštas prie Yorktown, 1781 metais, kas davė ir karo pabaigą. 1783 metais Parlyžiuje pasirašyta U. S. ir Anglijos taika. Pirmutinis prezidentas, Jurgis Washingtonas, išrinktas 1789 metais.

MALIKO PASIŪLYMAS — DŪMAI

Sen. McCarran sako: komunistai Azijoje turi suorganizuoti tarptautinę brigadą 500,000 vyrų. Būstinė Mukdene. Kai didelė dauguma politinio pasaulio asmenybių tik patydomis ištarinėja sovietus dėl jų pasieptų tikslų, skelbiant taiką Korėjoje, senatorius MacCorran viešai išpujo, kad Maliko taikos pasiūlymas tik dūmai, už kurių Sovietai organizuoja visos Azijos užkariavimą. Nepasakydamas šaltinio, iš

kur jis ėmė tas žinias, sen. McCarran skelbia, kad Sovietų Rusija yra suorganizavusi tarptautinę brigadą iš pusės milijono vyrų. Į brigadą įeinčia naujai iš rusų satelitinii tautų: Kraštutinės Mongolijos, šiaurinės Korėjos, Lenkijos, Vengrijos, Cekoslovakijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, iš buvusių japonų karo belaisvių.

Brigados nuogarkauli sudaro keturios Sovietų Rusijos divizijos. Brigadai yra priskirta 2,000 lėktuvų, iš kurių nemažiau kaip 500 naujausios gamybos jet. (sprausminių) tipo lėktuvų.

Seantorius toliau pranešė, kad mintis organizuoti tokią tarptautinę brigadą buvo kilusi 1950 m. pavasarį ar vasarą Maskvoje. Organizavimo slaptas planas buvo galutinai išdirbtas rugsėjo mėnesį, kai Maskvoje lankėsi Kinijos komunistinės vyriausybės galva.

"Aš sakau jums", — baigė savo pranešimą Senate Mcr Carran, — "sovietų taikos kalbos yra spastai. Saugokimės jų."

MINĖTINOS DIENOS

Liepos 5, 1919 — Lenkai išdraskė Vilniaus lietuvių laboratorijas įstaigas.

Liepos 5, 1933 — Lietuva ir SSSR pasirašė nepuolimo sutartį.

Liepos 6, 1340 — Mirė DLK Gediminas, Vilniaus įkūrėjas. Sakoma, jis žuvo mušyje su kryžiuočiais ties Veluona.

Liepos 8, 1839 — Gimė John D. Rockefeller, tapęs milijonierium. Jis pradėjo prekiauti naujai atrastu žibalu.

Liepos 7-9, 1934 — Pabaltijo valstybių atstovų pasitarimai Kaune dėl politinio bendradarbiavimo.

Liepos 11, 1572 — Mirė DLK Zigmantas.

Liepos 11, 1919 — Vokiečiai apieido Kauną.

STEBĖJIMAI IR MINTYS

Kada išgirsti kalbant, jog apie save vis turim kalbėti gerai, turim nuslėpti visą kas bloga, imi žmogus ir paabejoti, ar tikrai jau taip reikėtų daryti. Kas gi ypatingo atsitiktų, jeigu mes apie viską taigi ir apie save rašytume teisybę. Nutylėjimas ir net pasigyrimai, kuriuos mūsų spauda paskutiniu metu taip pamėgo vargu jau taip reikalingi. Ar nereikėtų sutikti su tais, kurie tokius pasigraizdimus laiko net kenksmingais mums.

Bet štai pavyzdys iš kito galo. Britanijos lietuvių kaž koks Aloizas Sigutis rašo "Nelinksimi, bet margi pagaudenimai" — korespondencija iš Amerikos apie tuos nelaimingus naujuosius ateivius. Ir skaitome:

...Atvyko iš DP kempu į Amerikos miestus avingančiai ir karvigančiai... Daug susilekimo nelaimių. Žiūrėk kokį tremtinių bendrumėms atsotovą bežioplėnįjant automobilių partrenkė.

Atvažiavo iš Vokietijos balta kaip obelies žiedas galva senutė, jos žentas ir jos dukrė. Senutė kelis kartus per dieną vaikščiojo į bažnyčią. Buvo aišku, kad ją suvažinė

mašina. Zentas su dukra nujautė, entutės galvą apdrūdė "riebia" dolerų suma. Ir tikrai. Visai prie bažnyčios durų senutė automobilio buvo "sukočiota". Iškilmingai ir su lūdesiu veduose palaidojo. Dukra su žentu už senelės galvą iš draudimo bendrovės gavo 4000 dolerų "grynais". Tuojau a p. siautomobilliavo, naują kaip led, mašina.

Šitokias korespondencijas reikia pavadinti grynu šmeižtu. Greičiausia visa šita istorija yra išgalvota. Bet, jeigu ir būtų kas nors panašaus buvę, tai viskas atvaizduota tyčia pasieplamais tonais. Kaip gi galima pasakyti, kad dukrė "žinojo, jog jos motiną mašina suvažinė". Tūkstantiai senutė atvyko į šį kraštą ir jos vaikščiojo į bažnyčią ir jų nesusvažinėja mašinos. Tai nėra jokia taisyklė. Ir korespondent, naujai atvykusius pa vaizduoti tokiomis pliuškiais šis nelaimingas atsitikimas nedavė jokio pagrindo. Bet matyt, dar neužmirštąs senas papratimas save apsispaudyti. O mes čia didelio triukšmo dėl to nedidelio dalyko nekeldami pasakysime senų žmonių posakiu: Kas šitap juokauja, veinlul tas tarnauja.

Per. Tarvydas.

buvo skelbta kas.

Kai Hurley išdėstė Rooseveltui Jaltos sutarties klaidas, Rooseveltas sutiko siųsti skubiai Hurley į Londoną pas Churchillį ir į Maskvą pas Stalną daryti tos sutarties pakeitimus... Bet tuo tarpu Rooseveltas mirė, ir Hurley buvo atšauktas State Departmento įsakymu.

Idomu priminti, kad Rooseveltui mirus, nežinia kokiais sumetimais, jo grabas buvo aklinai uždarytas, lankytojai tegalėjo matyti tik patį grabą. Kalbama, kad Sovietų ambasadorius Gromyko, tada buvęs Washingtone, gavo iš Stalino įsakymą pareikalauti, kad grabas būtų atidarytas, ir tai buvo padaryta vieną naktį 3 valanda, patikrinti ar tikrai Rooseveltas miręs ir ar tikrai jis tame grabe yra. Ta paslaptis, nors ją stengtas nuslėpti, į kelias dienas vis tik išėjo viešumon.

IRANO ŽIBALAS

Iranas pagaliau paprovė žaisti, kuri dejuo tai vargingai valstybei aukštinus kliaušinius.

Iš kitos pusės, tu žibalo šaltinių nacionalizavimas, atėmimas iš Anglijos, yra tik pakartojimas to, ką paties Anglijos socialistų vyriausybė daro savo krašte: Ten irgi, nors su atlyginimu (savo piliečiams), skubinama suvalstybinti šalies ekonominių gyvenimą.

Kaip patirta, prie to žygio Iraną privėdė sumani Sovietų propaganda: Pačioje sovietų ambasadoje buvo paruošiama visa propagandinė literatūra Irano tautinei visuomenei kelti reikalavimus tuos žibalo šaltinius nusavinti. Nors aišku, kad tuo bus bent laikinai padaryti Iranui dideli nuostoliai, darbininkams baigsis darbai. Nacionalistų užsidegimas pakeltas iki sovietams reikalingo lygio. Sovietams nereikia, kad pervers smus šia ar ten padarytų tik komunistai. Kai angliai pradėjo statyti griežtesnius reikalavimus dėl tų šaltinių išlaikymo anglų kontroleje, ir reikala įsikisio komunistai, kurie viešai pradėjo rengti demonstracijas, puliti britus, ir grąsinti padegti šaltinius, jeigu britai kėsintųsi juos kariuomenės pagalba laikyti.

Karas truko šešis metus. Maža buvo Nepriklausomybę pasiekbti, bet ją iškovoti buvo sunkiau. Tarp pačių kolonijų vadų, kongreso atstovų, prasidėjo įvairios intrigos, net prieš patį vadą Jurgį Washingtoną, ir jis, kartu ir nauja valstybė, 1777 metais pergyveno juodžiausią laikotarpį, atrodė, kad net jie gali pralaimėti. 1778 metais kolonistams pagalbom atėjo Prancūzijos laivynas, nes Prancūzija tada varžėsis su Anglija. Garsus Britų karo vadas Cornwallis buvo pagaliau sumuštas prie Yorktown, 1781 metais, kas davė ir karo pabaigą. 1783 metais Parlyžiuje pasirašyta U. S. ir Anglijos taika. Pirmutinis prezidentas, Jurgis Washingtonas, išrinktas 1789 metais.

KOMUNISTŲ GAUDYMAS

Po to kai aukščiausias teismas patvirtino 11 komunistų baudmę, FBI sugaudė dar kitą būrį komunistų, kurie buvo aukštose tose išdavikiškos partijos pareigose. Vienas suimtuju, Sidney Steinberg, Lietuvos žydus, nesivadina žydu, bet "lietuviu", kas lietuviams nedaro jokios garbės.

Toliau komunistų gaudymą tęsiant, be abejo į tinklą pakilus ir lietuvių aukštesniųjų vadų.

Šis raudonųjų gaudymas primena 1917-18 metų panašų gaudymą, kada užsidarė Philadelphijoje leistas kairiųjų organas Kova, buvęs verties komunistiniu propagandos šaltiniu po 1917 metų revoliucijos Rusijoje.

Lietuviai Kovos redaktoriai, sakoma, per išelamos vietos langą išsuko ir bėgę slėptis kai pajuto į redakciją atvykstančius valdžios agentus juos areštuoti.

Kaip lietuviški komunistai Maskvos paremti veikė parodo, jog vietoje vienos Kovos jie vėliau išigijo net du dienaščių.

Bimbos rinktos aukos steigti "Vėžio Tyrimo Institutui Vilniuje" po jo sugrįžimo iš Lietuvos 1945 metais, yra vienas iš daugelio raudonųjų gudrybių išvilioti iš darbininkų aukų savo partijos ir spaudos reikalams. Jie tada išvilijo apie \$75,000.

Amerikos praeities bruozai

NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMAS

Fourth of July

I ARENĄ ISEINA
GEORGE WASHINGTONAS

Antrasis kongresas paskelbė savo pagrindinę deklaraciją, taip pat nutarė, jog kontinentali milicija yra Amerikos kariuomenė, o jos vadu paskyrė pulkininką George Washingtoną. Ryžtingumas, pasitikėjimas savo jėgomis ir visų aplinkinių pagarbą užsitarnavusi asmenybė — viską sujungė savyje G. Washingtonas. Jau tuo metu visi matė, jog tai yra ypatingas vyras, kuriam galima be baimės pasitikėti. Jis buvo karštas savo pažiūrų gynėjas ir tuo pat metu kantrus žmogus. Jis visiems buvo moralinės ir fizinės drąsos pavyzdys.

Jis nuostabiai mokėjo žmones valdyti ir gilus sprendimai ir platus protinis akiratis pakėlė jį aukščiau visų kitų, greta jo buvusių. Jo laikais dar buvo pasakyta: "Jo didelės protas pakėlė jį lig genijaus laipsnio."

Jeigu Washingtonas kurio nors reikalo tikslumu įsitikinė, tai likdavo tam tikslu. Jis galo ištikimas ir nepalaužiamas. "Nepasisekimas tai tik nauja proga įtempti savo jėgas", rašė jis. — Kita kartą mes atlikime tai daug geriau". Jo stipri dvasia ir karo vado genijus laidojo tolimųjų metų pasiekimus.

Nors buvo padaryti kariniai pasirošimai ir jau buvo paskirtas karo vadas, bet daugumai kongreso narių visiškas atsisakyrimas nuo Anglijos vis tik buvo nepageidaujamas. Tos pačios nuomonės buvo ir žymi Amerikos visuomenės dalis. Amerikos žmonės dar buvo nepaaužę tokiam griežtam žygiui.

Iš kitos pusės visi galvojančiai amerikiečiai suprato, jog kolonijos negali amžinai pasilikti tokioje padėtyje. Kolonijos jautėsi pusiau įjungtos į imperiją ir pusiau iš jos pašalinę.

Labiausia nedrausis įtikinėjo save, kad jie karauja nuo prieš karalių, bet prieš ministrus ir parlamentą. Dar 1776 metais karo vadų susirinkimuose, kur pirmininkavo G. Washingtonas, buvo keliami toliau už karalių.

PYNE ISLEIDIJA SAVO PAMFLETA

Bet laikas ėjo ir karo vedimo sunkumai darėsi vis didesni todėl, kad kolonijos vis dar buvo imperijos ryšose.

Jokiu nuolaidų Anglija nepadarė. 1775 m. rugpjūčio 23 d. karalius Jurgis Išleido proklamaciją, kurioje paskelbė, jog kolonijos laikomos sukilusiomis.

Po to, už kokių penkių mėnesių Thomas Payne išleido penkių dešimčių puslapių pamfletą pavadinus: "Sveika Nucvoka". Žiauriausias savo ugningo talento smūgiais jis kalė į kolonijų galvas idėją, kad būtina skelbti Amerikos nepriklausomybę.

Puikiai suprasdamas kur glūdi svarbioji kliūtis, jis smogė į "Sventą karaliaus asmenį". Jis pajaukė monarchijoj prilimtą įpėdinystės principą. Payne pamflete galėjai rasti tokių posakių, kaip "Kiekvienas paprastas žmogus visuomenėje yra šimtas kartų vertingesnis, negu visi karamunuoti niekšai, kada nors gyvenę pasaulyje".

Jis įtikinančiai įrodinėjo, kad tėra tik dvi išlėitys: arba pasiduoti karaliui — tironui ir nusigyvenusiai jo vyriausybei, arba sukurti laisvą, laimingą, savarankią, nuo nuo nieko nepriklausomą respubliką.

Tais laikais šis pamfletas turjo milžiniškos įtakos. Per keletą mėnesių jis paplito visame krašte ir skatino abejončius į kovą ir visiems aiškino tikrąją padėtį.

Pagaliau dauguma kolonistų priprato prie minties, kad teks atsiskirti nuo Anglijos, bet formaliai toki paskelbimą

buvo galima padaryti tik gavus visų kolonijų sutikimą. Payne kreipė dėmesį į tai, kad "kolonistai pasiekė nesąmoningumo viršūnę". Sukilimas girdi vyksta visu smarkumu, kolonijos jau turi savo armiją ir savo laivyną, jos turi savo vyriausybę, kuri jau ignoravo ir karalių ir parlamentą. Tokiejo padėtyje nepadaryti paskutinio žingsnio, būtų didelė nesąmonė, — rašė jis.

Bet daugumas kolonijų vis tik laikėsi tos nuomonės, kad kongresą susirinkę delegatai neturi teisės tokį sprendimą padaryti. be atskiros kolonijų igolijimo.

Kolonijose susidarydavo valdžios, kurios jau linko skelbti nepriklausomybę. Patriotai išplėtė plačią korespondenciją su atskiromis kolonijomis ir agitavo prisidėti prie revoliucijos. Pagaliau 1776 m. gegužės 10 d. buvo nuspręsta "nukirsti Gordijaus mazgą". Bėliko tik padaryti formalų pareiškimą.

Birželio 7 dieną Virginijos kolonijos atstovai turėdamas specialią igolijimą įnešė rezoliuciją kuri skelbė nepriklausomybę, aptarė santykius su kitomis valstybėmis ir nustatė būsimų valstybių federatyvinių pobjūdį. Tuojau buvo sudarytas specialus komitetas, kurio pareiga buvo parengti formalią deklaraciją, kurioje būtų "nurodytos prielaidos, kurios privertė mus padaryti šį galingą žygi". Šią deklaraciją ruošė penkių asmenų komisija, o jos priekyje buvo Th. Jeffersonas,

TH. JEFFERSONO IDĖJOS

Jeffersonas į Philadelphia atvyko iš Virginijos, kur jis tuo metu buvo vietos tarybos narys. Jam tada buvo vos 33 metai, bet jis jau turėjo nemenką įtaką į politinį kolonijų gyvenimą. Nors Jeffersonas "gimė" Virginijos aristokratų šeimoje, bet savo jaunystę praleido demokratinėje aplinkoje ir pasidarė didelis visokių privilegijų ir aristokratų priešas.

Jis buvo labiausia apšviestas vyras kongrese. Žinoma, negalima buvo rasti tinkamesnio asmens šio didžiojo dokumento sudarymui.

Jeffersonas žinojo, kad nepriklausomybės paskelbimas įtraukia Ameriką į žiaurų karą, bet jis taip pat tikėjo, kad "laisvės medį tenka laiku nuo laiko drėkinti patrioto, o taip pat tironų krauju". Jeffersono manymu visos tiesos tvarkyti šalį turi patys žmonės. Tad jam atrodė, kad būtų netiksli, jei visą šalį valdytų keli nors ir rinkti žmonės. Jis buvo prieš tai, kad centralinė vyriausybė turėtų perdaug plačius igolijimus. Jeffersonas galvojo už daugumą žmonių ir jo laikais dar buvo pasakyta: "į monumentalų Nepriklausomybės aktą Jeffersonas įliejo kontinento sielą".

NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMAS

Šiandien kiekvienas mažas Amerikos vaikas žino, jog Nepriklausomybės deklaracija paskelbta 1776 metų liepos 4 dieną. Tuoje deklaracijoje ne tik buvo paskelbta apie naujos valstybės gimimą. Ten išdėstyta ir žmonių laisvės filosofija, kuri hūo to laiko daro įtaką visam vakarų pusrutuliui. Deklaracijos pagrindas padėta plati asmens laisvės idėja. Visa Amerika vėliau ją sau pasisavino ir visiems ji pasidarė artima ir suprantama.

"Mes laikome savaime aiškiomis tiesas, kad žmonės gimsta lygūs ir kad jie Apveizdos apdovanoti vienodomis neatimamomis teisėmis, teise į gyvenimą, į laisvę, į laimę. Norėdami užtikrinti šias teises žmonės sudaro vyriausybę, kurios gauna teisėtus igolijimus iš tų, kuriuos valdo. Jeigu kuri nors valdymo forma pasidaro šiems žmonėms kenksminga, žmonės priklauso teisė pakeisti arba visai ją panaikinti ir sudaryti naują vyriausybę, laikant

pagrindu tuos pačius principus ir suteikiant vyriausybei tokią formą, kuri atrodys labiausia tinkanti žmonių gerovės ir laimės išlaikymui".

Šios idėjos nebuvo Jeffersono sukurtos. Jis gerai pažinojo angli politinę filosofiją. Bet svarbiausias principas, kuriuo Jeffersonas vadovavo, buvo įsitikinimas, kad vyriausybė turi būti žmonėms, bet ne žmonėms vyriausybei. Jeffersonas manė, kad vyriausybės funkcijos ir jos tikslas — padėti žmonėms, saugoti jų gyvybę, laisvę, padėti jiems ju laimės siekime, bet ne spausti, ar engti.

Tokiu būdu deklaracija pasidarė ne tik dokumentu, kuris skelbia pasauliui, jog Amerikos kolonijos atsiskyrė. Šios deklaracijos idėjos sužadino žmonių masėse tikėjimą, kad tikrai bus galima sukurti Nepriklausomą Amerikos valstybę. Deklaracija skiepėjo eiliniam žmogui apie jo teisių neliečiamybę, skatino kovoti dėl savo ir savo krašto laisvės, kovoti dėl nepriklausomybės ir už tinkamą vietą pasaulyje.

Deklaracijoje konflikto esmė buvo suprastinta lig asmeninio nesutarimo. Ten buvo nurodytas tiesioginis priešas, kurio siekliai ir sumanymai kiekvienam piliečiui buvo gerai suprantami. Deklaracijoj mažiausia buvo kalbama apie sunkiai kolonistams suprantamus statusus ir parlamentiniam vaidmeni visoje šioje byloje.

Eiliniam žmogui buvo nurodytas reikalas kovoti už savo asmeninį gerbūvį ir buvo tiksliai parodytas jo priešas. Deklaracija nušvietė žmonių troškimus ir sukėlė visus Amerikos žmones kovai su laisvės kelią pastojusiomis jėgomis.

IR MUZIKAI TURI "PAGARBINTI"

Vyr. Tarybos prezidiumo įsakymu vietoj "buržuazinio" V. Kudirkos Lietuvos himno buvo priimtas "Sov. Lietuvos himnas". A. Venclauskas, kompozitorius, o muziką jam parašė B. Dvarionas ir J. Švedas. Apdovanojimas už nuopelnus socialistinei premija, B. Dvarionas S. L. Nr. 1. taip skelbė: "Buržuazinio Lietuvos nebuvo savos tautinės muzikos. Liaudies melodijos buvo niekinamos, ignoruojamos buržuaziniu muziku, kurie vergiškai lenkdavosi Vakarų muzikai. Tik tarybinis menas, giliai liaudies šis savo forma ir turiniu, užtikrino liet. muzikinę kultūrą žydėjimą. 1950 m. aš kartu su komp. J. Švedu sukūriau naują LTSR himną. Šis darbas ėjo glaudžiai bendradarbiaujant su plačia tarybine visuomene. Didelę pagarbą suteikė broliškų respublikų kompozitoriai. 1950 m. aš parašiau keletą maršų ir pabalgau muziką naujai spalvotai filmaj "Tarybų Lietuva". Nors su V. Kudirka taip pat "bendradarbiau" caro žandarai, tačiau jis neparasė tokio himno, koks būtų labai tikęs Muravjovui ar jo įpėdiniam. Tačiau kitokiais keliais nūėjo lietuviškos žemės "išaugintas B. Dvarionas, kuris juk ne veltui ir stal. premiją gavo. Tai gi, jis dabar įtari "nebevergauja" ir, "reimamas" plačios tarybinės "visuomenės", rašo jau kaip tikras stal. laureatas. Juk tokios premijos ir dar Stalino vardui, bet kam veltui neteikiamos... Simfoniniame koncerte buvo atlikta A. Raciūno oratorija "Sovietų Lietuva", J. Vaidičino vargonų koncertas ir Juzeliūno — simfoninė poema, II-me Tallat-Kelpšos "Kantata apie Stalina", B. Dvariono smuiko su orkestru koncertas ir "Sventadienišė uvertiūra". K. Kaveckas, parašė 5 d. suita "Sov. Lietuvos valdai", A. K. Čanauskas — romansas "Vakarų smuikas" ir pagal Nerles dainą "Užtekėjo šviesi Stalino saulė", Penkmečio maršas", J. Karosas — visa eilė dainų "Muzoliejai", J. Navakaskaus pagal S. Nerles romansą — "Alpėse", A. Belozeris padarė L. Janušytės libretą "apie laiminga kol. ūkių gyvenimą" muziką kom. "Aukso jūrai".

SIMKUS APIE VAKARŲ EUROPOJ ESANCIUS LIETUVIUS DAILININKUS

S. L. Nr. 166 taip bylojo: "Eilė buržuazinių dailininkų sėmė savo "įkvėpimą" iš Paryžiaus dekadanso drumzlinų šaltinių ir buvo nuolat konfliktai su liaudimi. Tokie buržuazijos tarnaai, kaip Galdikas, Samuolis, Valeška, Vizgirda, Arbtiblatas ir kiti, tiesiog klejojo spalvomis be turinio ir formos. Buržuazinė spauda juos be jokio saiko garbino. Bet liaudis nepripažino toki "meno"... Žodžiu V. Europoj laisvę pasirinkę mūsų dailininkai, įvertinti ir pripažinti geriausių kritikų, apšaukiami komunistams "ne tikusiais" tik dėl to, kad jie nėra komunistai. Viskas bolševikų "mene" turi tarnauti propagandai. Imkime kad ir Maskvos Tretjakovo galerijoj suruoštą parodą, kurion buvo

Literatūros konkursas

VT Lietuviškos Išlaikymo Taryba skelbia konkursą scenos veikalui parašyti šiomis sąlygomis:

1. Veikalas skiriamas jauniui teatrui ligi 15 metų amžiaus.

2. Veikalo idėja — žadinti tėvynės meilę. Turinys gali būti palmtas iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, iš kovų meto už nepriklausomybę, iš paskutinio karo meto, ar partizanų žygių, okupacijų, iš tremties gyvenimo.

3. Veikalas turi būti kelių veiksmų, apytikriai per dvi, o ilgiausiai per pustrėčios valandos suvaldinamas, įskaitant ir pertraukas.

4. Veikalas turi būti visai originalus, ir niekur dar neapsaudintas.

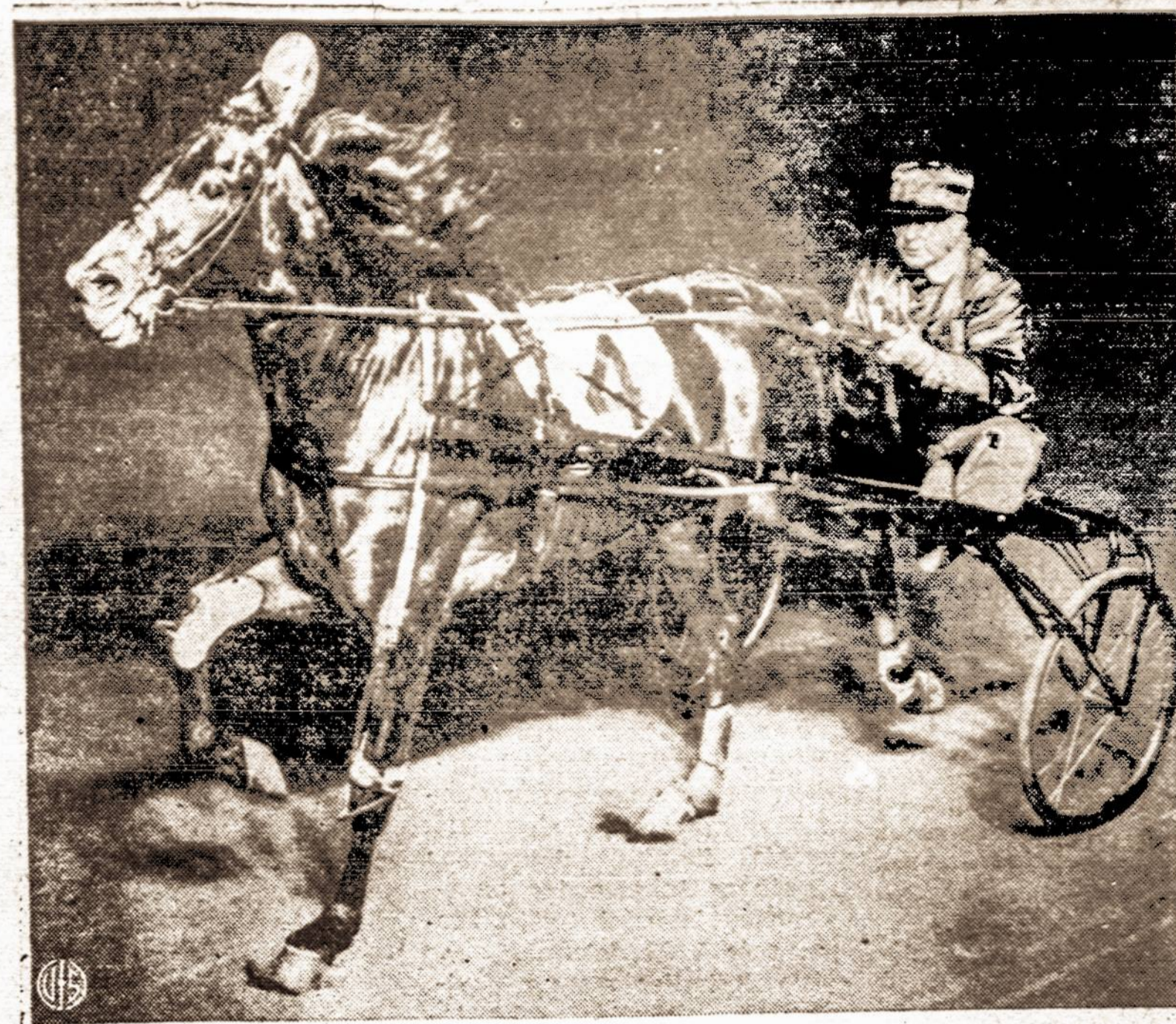
5. Konkurso terminas — 1951 metų gruodžio 31 diena. Lig tos dienos autoriai slapvaidžiais pasirašytus veikalos uždarytame voke nurodė ir savo tikrąją pavardę bei adresą, įteikia Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA.

6. Už du geriausius veikalus Lietuviškos Išlaikymo Taryba skiria dvi premijas I—1200 DM ir II—800 DM, jei autoriai gyvena Vokietijoje, arba 250 dol. ir 150 dol., jei autoriai gyvena kitur.

7. Jury komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

8. Lietuviškos Išlaikymo Taryba pasiūlo sau teisę išgyti premijuotus veikalus nuosavybėn, sumokėdama už juos autoriaus sutartą honorarą.

9. Dėl informacijų konkurso reikalais prašoma kreiptis į Lietuviškos Išlaikymo Tarybą, adresus: Jonas Makauskis, (14b) Reutlingen, Lederstr. 94, Germany.

Demoniškas greitis... Demon Hanover Roosevelto va rdo hypdrome pasiekė naują pasaulinį rekordą, prabėgęs pusantros mylios kelią per 3 minutes ir 6,2 sekundes.

ATSISVEIKINIMAS SU JUOZU KRUMINU

Gražus, saulėtas buvo birželio 5 d. popietis, bet nematyti šypsenų susirinkusiųjų prie Spakenbergo kapinių koplyčios lietuvių veiduose. Jie susirinko čia, kad palydėti i amžinojo poilsio vietą visiems jiems gerai pažįstamą, visų jų gerbiamą poetą ir rašytoją Juozą Krūminą, žiaurios ligos pakirstą ir išplėštą iš gyvųjų tarpo. Kiek tas dar jaunas literatas jau suspėjo praturtinti savo veikalais lietuvių literatūros lobyną ir kiek dar būtų praturtinęs, jei negalastingoji mirtis nebūtų jau dabar paėmus šio talentingo lietuvių savo glėbį, galvoje kiekvienas susirinkusiųjų: Pina koplyčia ir pima susirinkusiųjų aikštė. Visi laukia "atvykstant" iš Wentorfo lietuvių kunigo. Pagaliau pasirodė IRO mašina ir iš jos išlipo kunigas ir Wentorfo lietuvių atstovai.

Po trumpų pamaldų koplyčioje, kurias atlaikė atvykęs iš Wentorfo kun. J. Pragulbickas, tautinė vėliava apdengtas poeto karstas išnešamas iš koplyčios ir laidotuvių eiseną pajuda lietuvių kapų link. Eisenos priekyje Spakenbergo lietuvių vargo mokyklos mokiniai su vainikais. Vainikų kaspinoose artimųjų, PLB Vokietijos Krašto Valdybos, Geesthachto lietuvių, draugų ir pažįstamų atsisveikinimo įrašai. Susikaupę liūdesio prislėgti žengia paskul i poeto karstą virš 200 atėjusių palydėti poeto, kurių tarpe matome poeto artimuosius, PLB Vokietijos Krašto Valdybos, Dieppholzo Vasario 16sios lietuvių gimnazijos, Wentorfo, Hamburgo ir Pinnebergo lietuvių atstovus, ištikimus mirusiojo draugus, skaitlingus Geesthachto — Spakenbergo lietuvius, latvių bei estų atstovus. Pagaliau eisena pasiekė a. a. poeto amžinam poilsio paskirtą vietą. Tautinė vėliava apdengtas karstas leidžiamas į duobę. Maldos ir jaudinančius atsisveikinimo žodžius kalba kun. Pragulbickas. Daugelis ašarotais veidais, tyli, seka minia kaip karstas vis gilyn ir gilyn leidžiamas į žemę. Virš poeto karsto pradeda augti kapas ir tuo metu pradeda savo įspūdingą ir giliai visus sujaujanti nauja kalba PLB Vokietijos Krašto Valdybos atstovas p. A. Venclauskas, kuris savo kalboje pabrėžė ypatingus veidones, kaip poeto ir rašytojo, nuopelnus lietuvių literatūrai, kuriole jis, nors dar jaunas būdamas, išvarė plačią ir gilia vaga. Pamažu virš poeto karsto išaugo kapas, kuri pridengė gausūs vainikai ir gėlių puokštės.

Liūdni ir nekalbūs skirstėsi poeto artimieji, draugai ir pažįstamieji, palikdami gėlyse skendintį poeto kapą. Nelengva buvo palikti tą vietą, kur svėtimoje žemėje rado

amžinąjį poilsį didis Lietuvos patriotas ir vienas talentingiausių mūsų tautos lyriku. Tos mums brangios vietos mes, Spakenbergo lietuviai, niekuomet neužmiršime, lankysime ir prižiūrėsime ją, kol mūsų likimas nenubloks kitur.

Poeto kaimynystėje jau išsisė anskčiau čia palaidoti 36 lietuviai. Paminklinių kryžių įrašai pasako, kad čia palaidota ir daugiau išymensnių lietuvių, jų tarpe kompozitorius E. Gallevičius, adv. A. Lisauskas, Dr. L. V. Šimaitis ir kiti. Zanavykas

GYVENIMAS APGAVO

PETR. TARULIO APYSAKA

(Tėsinys)

— Seimininke, sakyk atvirai, — garsiai jis paklausė, — ką turiu sveikinti? Kieno varduvės, ar čia jubilėjus koks? Apšvieks mane, gerbiamausi! Man šį rytą taip neiškilai pasakė: "Atelk, girdi, valandę pasėdėti". O kokia proga, man ir neaišku.

— Si Kojeliūno gražiabylytė taip nemaloniai Tutulį veikė, kad jis net paraudo.

— Ką čia, prieteliai! Taip sau. Argi mes negalime susieiti be kokios ypatingos progos. Ot, pasėdėsim, pasikalbėsime.

— Nesutinku! Negaliu būti tokio šaunaus subuvimo be kokios nors progos. Čia tur būt yra, — humoristiškai pagrasino jis Tutuliu, — kur nors šuo pakastas?..

Iteikdamas gėles jis pabučiavo Moniką ranką tuo ypatingu mostu, kurs turėjo įrodyti jo sugebėjimą ir jaudiniam būti elegantišku bet kurioje draugijoje. Jis viską daro apgalvotai, jis nespaus, kaip kiti, ponai rankutes, jis tik paima jos ranką į savąja, pažūri besišypsodamas ir akis, o paskul, tarytum sulaukęs reikiamo momento, pasilenkia ir paliečia savo lūpomis ponios kvėpintą (Kojeliūnas kitaip ir neįsivaduoduoja) rankutę... Na, toji Niurnienė be jokių ceremonijų ištraukė savo plačią ranką iš Kojeliūno, be galo ji nustebindama.

— Ką čia, ponas! Aš nepratus.

Kojeliūnui nieko neliko, kaip tik šauniai aplinkui apsisukti. Ir jis, nemalonų prietyki užkapstydamas, garsiai susuko:

— Puiki veranda! Kai į ją žūriū, kiek čia skonio! Man tiesiog norisi cha-cha jai sakyti — tamsta! Tikrai! — Ir tuojau nelaukdamas, ar ne, pats šaunų įvertins, ar ne, pats garsiai nusijuokė.

— Zinote, gerbiamieji, laikysime šį šaunų subuvimą verandos garbei! Priestaruojančią nėra? Priimta! Cha-cha!

Tutulas dabar jau pamatė, kokį klaidą jis padarė pakviesdamas pas save šį jam iš tikro menkai pažįstamą Kojeliūną. Jo monologo metu jis jau pastebėjo kai kurių svečių veiduose šypsenas, kurios galėjo pasidaryti ir labai jį pastiepiandios, jei tie jo svečiai tuo tarpu dar nesulial-

kytų. Kojeliūno kalba neįmanoma buvo nutraukti, nes dar labiau jis atrieptų visų dėmesį į tą neskanų humorą. Tutulo laimelį pasigirdo "fordiko" ūžimas, o po kiek laiko duryse pasirodė dar viena pora.

— Pagaliau, ponas Inkštiraitis teikėsi mums parodyti savo jauną žmogą! Ponai būkit pažįstami! — Pasakė Tutulas, kai šėjo rangovais Inkštiraitis su savo puošnia sviesiaplauke žmona, kurią tik neseniai jis iš Kauno atsivežė.

— Jūsų nužemintas tarnas! sparnu rėžė Kojeliūnas iš kar to susižavėjęs nauja viešnia, kuri čia pat parodė, kad nei su vietiniais papročiais, nei su neginėtiniais rangais nemano skaitytis. Ji išsitraukė sprindžio liguomo kandiklį, užsidėgė cigarete ir paleido dūmus tokiu sriautu, kad dažnas vyras rūkiorius pavydėjo. Tuo tarpu ponas Inkštiraitis palankiai šypsojosi iš mūšidūgumo neparodydamas, kaip jis dabar didžiulias. Tai, buvo minkštų raudonų rankų, trumpakojis vidutinio amžiaus vyras, gudrus už savo praeičiškios šypsenos paslėpęs praktiškuosius, taip vykusiui jo panaudotus sugebėjimus.

Tutulas ypatingai stengėsi būti malonus Inkštiraitiui ir jo naujai žmonai. Paslaptis čia yra ta, kad Inkštiraitis vienintėlis asmuo, kuriam Tutulas dar buvo liks skolingas iš namų statybos laiko. Šis Tutuliu trumpai pasakė:

— Dėl šios skolos miegok ramiai. Aš suprantu reikalą. Svarbu, kad pakankamas apdraudimas būtų ir tinkami nuosimėčiai. O nuosimėčiai šiais laikais, kai kreditas suvaržytas, turi būti atitinkami... pats supranti.

Tutulas vis tik laikė Inkštiraitį savo, neva, geradariu ir šiandien pasikvietė jį lyg ir atsidėkodamas. Žinoma, jei šis staigiai skolos pareikalautų?..

O Inkštiraitio žmona, kurią jis Kaune susirado su pirmuoju vyru išsiskyrusia, ne tik čia, šiame priemiestyje, naujokyne galėtų nemenką efektą padaryti ir savo garbanom, ir auskarais ir viską niekinančia šypseną.

(Bus daugiau)

Vienybės IVAIRENYBĖS

Ne tik duonos, bet ir reginių

SVEDŲ LIAUDIES PARKŲ ORGANIZACIJA

Pasakymas, kad žmonėms reikia ne tik duonos, bet ir reginių, atseit pramogų, nėra senas ir tuščias romėnų išmislis. Toliau pažengusių kraštų politikai ir valstybės vyrai jau seniai yra įtraukę į savo programas sveikas ir kultūringas pramogas, kad jų dėka būtų galima padaryti žmogaus gyvenimą kiek galint malonesnį ir linksnesnį.

SPORTAS — VISUOMENĖS REIKALAS

Visuomenės sąjūdžių vadai, kovoję už 8 darbo valandų dieną, girdėdavo iš savo priešinių tarp kita ko ir tokių priekaištų, esą žmonės, o ypač jaunuoliai savo padidėjusį laisvalaikį ims leisti piktdarystėms, stoviniudami ant kampų užkabinę praevius, užkabinę mergaites, organizuos mušeikų sąjungas, daugys krautuvių langus ir t. t.

Įvedus aštuonių valandų darbo dieną, laisvalaikio problema įėjo į tu valstybių socialinę politiką. Viena sveikiau priemonių laisvalaikui sumažinti buvo pripažintas sportas. Šiuo klausimu gydytojų, auklėtojų, sociologų ir valstybės vyrų nuomonės visiškai sutapo. Sportą emė remti, propaguoti, kaip geriausia būdą jaunimui stiprinti kūną, tuo pat metu siekiant suteikti pasigerėjusių vaikų ir reginių. Kaip tik tose šalyse, kur darbininkų reikalai buvo pirmiausia sutvarkyti, plačiai išbujojo ir sportas. Ten, kur šimtai jaunuolių susirenka aikštėse su savo žaidimais, juos seka tūkstančiai pasyvių žiūrėtojų, kurie taip pat yra savo metu būvę — arba yra kitose srityse — aktyvūs sportininkai. Garbės tribunuose tose šalyse galima matyti valstybės vyrus, ministrus, net karalius, kaip Skandinavijoje, ar Anglijoje.

MUZIKA, SOKIAI, TEATRAS LIAUDŽIAI

Tokioje šalyje, kaip Švedija, kur valstybės ir visuomenės vadovai yra užsibrėžę padaryti žmogui iš šios „ašarų pakalnės“ kažką panašaus į Epikuro sodą, kur žmogus atėjęs, arba tiksliau sakant, atsijūstas į pasaulį, praleistų savo gyvenimą visokeriopaipai patenkintas. Net tolimiems provincijų užkampams yra prieinami muzikos koncertai, teatrai parkuose, žaidimai, sokiai ir net pasaulinio masto cirkų pasirodymai.

Švedijoje, o taip pat ir visuose kituose Skandinavų kraštuose pramogų rengimo liaudžiai reikalais rūpinasi tam tiksliai sukurtos ir vyriausybės remiamos liaudies teatrų organizacijos.

Liaudies Parkų Centrinė Organizacija įsisteigė Švedijoje prieš 60 metų pietiniam pajūry Malmos, iš kur anoj pusėj Zundo puikiai matytis danų krantai, nemazėsnis pramogų mėgėjai. Tad visiškai suprantama, kad šiandien Malmos parkas yra pats didžiausias viso Švedijoje ir turi ką parodyti ir kuo pasididžiuoti.

Malmos pavyzdį pasekė Ystadas ir Treleborgas, po jų Eskilstuna ir Vae.teros, visi dar 19-jame šimtmety suorganizavo savo gyventojams pramogų centrus kitoms vasaros dienoms atėjus.

Tais laikais liaudies parkai rodydavo kuklesnes programas, dažniausiai pučiamųjų instrumentų orkestrų koncertus. O jau šio šimtmečio pradžioje Eskilstunos liaudies parkas įrengė teatro vaidinimus po atviru dangum. Buvo aiškiai įsitikinta, kad tokie liaudies teatrai turi ateiti. 1905 metais tame pačiame švedų plieno pramonės mieste Eskilstunoje buvo suaukta tuo reikalu konferencija ir įsteigta šiandien puikiai gyvuojanti Liaudies Parkų Centrinė Organizacija (pereinantis metais lietuvius dailininkas Lipniūnas laimėjo tos organizacijos loterijoje 35,000 kronų, apie 7,000 dolerių).

Po dešimties metų gyvavimo švedų liaudies parkų teatrų standartas pakilo ligi pastovių miestų teatrų aukštumos.

mus po atviru dangum. Buvo aiškiai įsitikinta, kad tokie liaudies teatrai turi ateiti. 1905 metais tame pačiame švedų plieno pramonės mieste Eskilstunoje buvo suaukta tuo reikalu konferencija ir įsteigta šiandien puikiai gyvuojanti Liaudies Parkų Centrinė Organizacija (pereinantis metais lietuvius dailininkas Lipniūnas laimėjo tos organizacijos loterijoje 35,000 kronų, apie 7,000 dolerių).

Po dešimties metų gyvavimo švedų liaudies parkų teatrų standartas pakilo ligi pastovių miestų teatrų aukštumos.

TEATRAS, BALETAS, OPERA

Šiandien Švedijoje yra 225 liaudies parkai, iš kurių 175 turi savo teatrą. Parkai be savo teatrų yra tolimose ir atokiose šiaurinės Švedijos vietose, kur žmonių mažiau ir sunkiau išlaikyti didesnes apimties teatro parengimus. Tokiose liaudies parkuose tačiau dažnai galima užtikti paskirus artistus bei dailininkus, priklausančius pasaulinei klasei, neišskiriant ir importuotų gastrolierių iš Amerikos, Prancūzijos, o ką jau bekalbėti apie savo kaimynų danų, švedų, norvegų artistus.

Artistai užsakomi per organizacijos Artistų Tarpininkavimo biurą, kuris iš anksto išdirba jau kelionės planą, taip kad jis net po užkampius besilankydamas gausna priderama atlyginimą, o kai pritrūksta pajamų, pridedama iš organizacijos centrinės kasos. Liaudies parkų organizacija nėra kokio pelno siekianti akcinė bendrovė.

Kai atėjus vasarai užsidar Stockholmo opera ir didieji Goeteborgo bei Malmos teatrai, jų artistai pasileidžia su vaidinimais, net operų pastatymais po tolimiasias provincijos vietas.

Tokios organizacijos dėka veik kiekvienas Švedijos miestas gali pamatyti savo didmiesčių teatro garsenybes, o didesniuose miestuose, tivoluose gali už keliadesimt centų pamatyti ir pasiklausyti pasaulinio garso artistų, dailininkų, orkestrų, bei balieto ansamblių.

St. Vainoras

Nauda iš didelių rankų... Gilbert Raymond Hodges niekad nebūtų pasiekęs tokių didelių laimėjimų krepšinio sporte, jeigu jo rankos nebūtų tokios didelės.

SKYRYBOS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Prancūzų žurnalistas Michel Cordey, turėjęs progos dar pereinantis metais pagyventi Maskvoj, buvo užjęs ir teisma, kur vyko skyrybų bylos. Cordey rašo:

Tą rytą liaudies teismas savo pirmajame dienotvarkės punkte turėjo vieną skyrybų bylą. Stipri, riebi, kaimiškos išvaizdos teisėja, kamantinė jo pirmoji suolų eilė vyrą ir žmonią, kurie norėjo persiskirti. Tarp įvairių dalykų, teisėja paklausė dar vyrą, kiek jis uždirba ir ar yra komunistų partijos narys. Jis atsakė, kad uždirbas kaip valstybinės krautuvių vedėjas 650 rublių ir mėnesį ir kad partijai nepriklausas.

Vis tas karas kaltas

Pradėjus arčiau bylą išinti, vyras emė pasakoti, kaip jis sugrįžęs iš raudonosios armijos 1946 metais radęs žmoną susidėjusią su kitu. Tada jis susiradęs kitą moterį, iš kurios jau susilaukęs ir vaikai.

Žmona pirmą mėginę nušneigti vyro tvirtinimą. Čia įstėrėp liaudies teismo „priešėdų“ pirmininkas, užklaudamas, kodėl tada ji negrįžo prie savo tikrojo vyro, jeigu nebuvo susidėjusi su kitu? Įstėrėp ir pati teisėja su patstaba: „Jūs turite išsėstyti savo motyvus, dėl kurių nori-

te gauti persiskyrimą. Ar jūs turite, ar neturite antrojo vyro?“

Žmona, patylėjus valandėle susikaupė ir po to drąsiai atsakė: „Kodėl aš negaliu turėti teisės pasirinkti kitą vyrą?“

Draugė teisėja įstėrėp pamokantį žodį: „Vedybos yra ypatingas dalykas, drauge, o ne kokia pramoga.“

Teisėjos aiškinimas supykde bigamistą vyrą: „Eik pas savo valstybės gynėją ir papasakok jam“, piktai atsiliepė vyras. „Ka kiti galėjau daryti po viso to? Juk aš turėjau vesti mano vaiko motiną?“

„Pirmiausia reikėjo prašyti teismo perskirti“, švietė ji draugė teisėja.

„O kaip jūs sau manote, ko aš čia atėjau?“, ginčijosi bigamistas. Lygiai, kaip Vakarų pasaulyje Teisėja su teismo prisėdais išėjo tartis į kitą kambarį. Likę salėje žiūrovai dairėsi aplinkui, kartas nuo karto išsmeigdami akis ar į žmoną, ar į vyrą, įškančio persiskyrimo.

Netoli manęs sėdinti mergaitė emė diskutuoti dėl bylos su savo drauge, ir tokiais žodžiais, kurie man priminė Vakarų, kur taip pat galima labai dažnai tokius moterų samprotavimus nugirsti:

— Visi vyrai vienodi, aiškino jina. — Jie bėga paskui kiekvieną sjoną, daugiau nieko.“

Nertukus grįžo teisėja su savo patarėjais, su formuluo-tu bylos sprendimu.

Abi pusės buvo rastos kaltos vedybų lauzyme. Už šį nusikaltimą abi pusės nubaudžiamos po 250 rublių, bet kartu užtat jie gauna persiskyrimą. Vedybų lauzymo baudos, arba kitaip sakant vėlesnis persiskyrimas, skiriamas antrą, trečią kartą, kainuoja vis brangiau.

W. J. DOWNER

Pirmas lietuvių valstintinkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATASIUS

Ziedai, laikrodžiai, jų taisyimas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Wiena gražiausių užėgų

Brooklyne ir aplinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk,
Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Ivairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAYlor 7-9852

Dr. S. Černovas

Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

KURIE SERGAT ARTHRITIS ir REUMATU

kam jums kentėti be reikalo, jeigu galima jums padėti! Greitai ir tikrai pajausite palengvėjimą, vartodami mūsų dar niekieno neprašytą vaistą

PARAPACK

parafino putas.

Pagėdaujant, vaistai pristatomi jums į namus.

Mes turime krūvas padėkos laišku, gautų iš patenkintų pacientų.

Nemokamai tikriname savo vartotojų sveikatą.

Parapack—putos jau daugiau kaip 10 metų vartojamos 100 institucijų Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje su dideliu pasiekimu. Tai yra šis sritis garsus mokslininko išradimas.

Norint smulkesnių žinių telefonokite arba rašykite

PARAPACK Health Institute
175 Jackson Str., Hempstead, L. I.
Tel.: Hempstead 2-1469
Kasdien atidaro nuo 2 iki 8 val.
Lengvai pasiekti LIRR traukiniu, prieštai sNassau autobusų stotį.
Prieš arba po darbo valandų arba skėmadiesiais skambinkite šiuo telefonu: IRonside 6-8073

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)

VALANDOS:
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
ir susitarus
Ofiso tel. ESplanade 7-1135
Buto tel. TAYlor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. L. N. Y.

VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadienis ir šventad.
tik susitarus
Tel. VILginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street

VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street

VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. EVergreen 7-6858

PERVEŽIMAS

keleivių, bagažų, prekių, daiktų ir t. t. mieste ir už miesto pagal pigiausią kainą. Skambinti kasdien nuo 6 ryto iki 10 val. vak. CYpress 9-7879

FIRMA VEIKIA 7 DIENAS PER SAVAITĘ
TRANSPORTATION BUREAU
2066 Anthony Avenue, New York 57, N. Y.

JOSEPH LACHOWICZ

BARAS IR RESTORANAS
SILT VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

Generalinis dažymo kontraktorius

STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIASIAUS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VILginia 9-6354

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.
Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniškai vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje. Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteikstu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

SAVINGS ACCOUNTS

CORDIALLY INVITED

Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** A YEAR Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts Interest starts from the first of every month on sums from \$25. to \$10,000. Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ

ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.

DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4387

BALIO GIEDRAIČIO ATMINČIAI

Suėjo lygiai dešimt metų nuo dienos, kada Cervenėje žuvo buvęs krašto apsaugos ministras ir vidaus reikalų viceministras pulk. Balys Giedraitis.

Per šiuos tragiškus metus daug garbingų lietuvių žuvo, bet pulk. B. Giedraitį lietuvių laikraštiniškai atsimena ypatingu nuosirdumu, nes jis buvo visais laikais didelis spaudos ir spaudos žmonių draugas ir rėmėjas.

Pulkininkas B. Giedraitis gimė 1890 metais sausio 1 d. Rygoje. Pulkininko B. Giedraitio tėvai buvo plačiai žinomi Rygos lietuvių kolonijos darbuotojai. B. Giedraitis gimė namuose Rygoje. Vėliau įstojo į rusų karo mokyklą Maskvoje ir ją baigęs karininko laipsnyje dalyvavo pirmąjį pasaulinį karą.

Susikūrus nepriklausomai Lietuvai B. Giedraitis savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę ir dalyvavo kovose su rusais. Už pasižymėjimus karo lauke ties Panevėžiu B. Giedraitis apdovanotas Vyčio kryžium.

Vėliau jis eilėje valstybių buvo Lietuvos karo ataše. Pradžioje jis buvo karo ataše Pragoje, o vėliau Rygoje ir Taline.

Po to pulk. B. Giedraitis buvo pakviestas (1930-34 metais) Krašto apsaugos ministerio pareigoms. Iš tų pareigų pasitraukęs jis išėjo iš kariuomenės ir buvo ilgą laiką vidaus reikalų vice ministras.

Per pirmąjį rusų komunistų okupaciją pulk. B. Giedraitis buvo suimtas ir kalinamas. Kai enkavedistai pajuto, kad laikas jiems nešdintis iš Kauno, jie su savimi išsiveidė šimtus lietuvių kalinių. 1941 metais birželio 22 d. naktį išgabentų kalinių tarpe buvo ir pulk. B. Giedraitis. Jau kelių liudininkų yra aprašę-

tos šurpulingos scenos, kuriuos vyko ties Cervenėje, kada enkavedistai kulkosvaizdžiais šaudė beginklių kalinių minias. Lavonai virto vienas ant kito, lavonų tarpe buvo tik sužeistų, kurie vėliau atskirais enkavedistų smūg. us buvo pribigiami. Bet kimas čia buvo palankus B. Giedraitis, jis iš to pragaro ar išėjo sveikas ir gyvas.

Bet vėliau kai B. Giedraitis su keleta savo likimo draugų ėjo mišku, tikėdamiesi išsigelbėti ir pasiekti Lietuvą, staiga užsidūrė ant enkavedistų, kurie kaip tik medžiojo išsisklaidžiusius kalinius, pasigirdo šūvis, pulk. B. Giedraitis krito. Nors dalis su juo ėjusiu žmonių ir išsigelbėjo, bet jam nebeteko pamatyti Lietuvos.

Šimtai žmonių gražiai prisimena pulk. B. Giedraitį, kurs paliko daug draugų ir daugelis jam ir šiandien dėkingi už nuosirdumą ir atjautimą.

Pulk. B. Giedraitio našlė Kazimiera Giedraitienė ir jų sūnus Vytautas Giedraitis dabar gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse. P. T.

NUOSTABI VIETA ATOSTOGOMS

Ponios Rachunienės-Rachun lietuviška ferma yra pačioj gražiausioj Catskill kalnų papėdėj. Patogiausios sąlygos maudytis, žuvažiui, pasilsėti. Gardūs lietuviškai valgiai. Priėmamos kainos. Dėl smulkesnių informacijų ir užsakymų rašykite adresu: Mrs. Elizabeth Rachun, Platte Clove Road, Tannersville, New York. Phone: Tannersville 155 J-2.

Chroniškos Ligos

Nervų, odos, skilvio, inkstų, pulsų, bendras nusilpimas, nugarinio negalavimai, latakai, Penicilin — visi modernūs išvirkstimai. Venų išsiplėtimai gydomi be skausmo ir moksliniais metodais. X RAY Konsultacija \$3.00. Vaistai.

Dr. Burton Davis

415 Lexington Avenue, Cor. 43rd St. New York City. Pirm. treč. ir pentad. 9:30-2 val. ir 4:00-6:30 val. Šešt. 9:30 iki 1 val. p. p. Sekm. ir ištent. 10 iki 12 v. dieną. Uždaryta antr. ir ketvirtadieniais.

JOSEPH VASTUNAS

Real Estate & Insurance Paskolos namams 1008 Gates Avenue Brooklyn, N. Y. GLenmore 5-7285

DeKALB TAVERN

VYNAS, LIKERIAI, ALUS A SINUS, sav. 352 Onderdonk Avenue Brooklyn, N. Y.

MAISTAS

QUALITY MEAT MARKET Pirmos rūšies mėsa. Primiama užsakymai veš-tuvėms ir kitokioms puotoms. Savininkai: Cr. Shimanskas, Ch. Mitchell 483 GRAND STREET, Brooklyn 11, N. Y. EV. 8-4608

GERIAUSIS

INSURANCE IR REAL ESTATE Patarnavimas pas ORMAN & MICHELSON 111-15 JAMAICA AVE. Richmond Hill 18, N. Y. Telefonai: Virginia 9-0842 ir Virginia 7-4111

KAS

RYTOJ GALI ATSIKTI? Jūs norėdami atgauti sveikatą turbūt "viską" mėginate. Ir turbūt šia akimirka mėginate dar ką nors. Ir kada jums ir tai nepadės ką ta darysite? Paliuti kovojus ir gyventi ligoni visą gyvenimą? Daugelis žmonių naudoja Chiropraktiką, kaip paskutinę gydymo priemonę ir susilaukė gerų pasekmių. Chiro praktika pavydintai įsigijo gerą vardą išgydyma beveiktikas ligas. Kodėl jūs norite laukti iki rytojaus? Šiandien pradėkite su Chiropraktika JOHN D. PETTEI CHIROPRACTOR 68-04 Fresh Pond Road Ridgewood, HEgeman 3-4536.

Lietuviai advokatai

STEP. BRIEDIS, Jr. 197 Havemeyer St. Tel.: EVERgreen 7-9394 BROOKLYN 11, N. Y.

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS 41-40 74th Street, JACKSON HEIGHTS, N.Y. Tel. NEWton 9-5972

ANT. J. WESLAN (Vizlanskas) 16 Court St. Brooklyn, N.Y. Tel. MAIn 5-1260

WILLIAM J. DRAKE

(Dragūnas) ADVOKATAS 85-03 WAREHAM PLACE, Jamaica Estates 3, N. Y. Tel. JAMAICA 3-7722

V. Zubawicz

NOTARY PUBLIC 111 AINSLE STREET, Brooklyn 11, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS

Laikrodininkas Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai. 245 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos aknys, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai su rinkti nuo saulės tekėjimo li. gi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indokinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Meksikos, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžiasi. Imerk Trejanką į rūginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pakelį. Pri-siunčiam ir jūsų namus.

ALEXANDER'S CO. 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

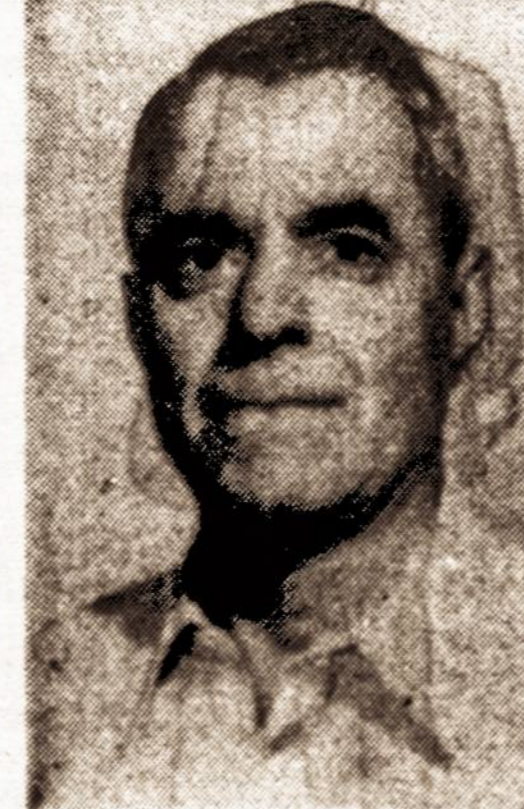
JŪSŪ SVEIKATA PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ

SEKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADĖKOS LAISKAI

Ivairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, pulsės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujospaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos, nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Šiuo laišku pareiškiau padėką dr. Miller už suteiktą pagalbą mane gydant. Vasario mėnesį aš nustojau valdęs savo rankas. Negalėdamas dirbti ir prisilėgęs nusimnimo kreipiausi į gydytojus, bet jie nenustatė negalavimo priežasties, nei patarė kas daryti. Po kelių savaičių, nutariau kreiptis į dr. Miller, apie kurį sužinojau iš jo garsinimo. Niekad nesu padaręs geresnio nutarimo. Jau po dviejų apsilankymų pas dr. Miller, pradėjau judinti pirštus, kuo labai džiaugiausi. Kelius mėnesius lankęs dr. Miller pajėgiau pradėti dirbti.

Regnar L. Frederiksen, Irvington, N. J.

Gerbiamas Pone Miller, Norėdamas pareikšti dėkingumą dr. Miller, taip pat padėti kitiems sergantiems širdies ligomis, skelbiu šį laišką ir fotografiją. Tįgai sirgav ir buvau praradęs bet kokią viltį pagyti. Mano namų gydytojas ir širdies specialistas man buvo sakęs, kad gyvenstu tik 25 valandas. Buvau visiškai desperacijoje, kai netikėtai perskaiciau žinią apie dr. Miller. Pirmojo vizito metu patyriau, kad dar esama vileses gyventi. Šios viltys išsiplidė, nes netrukus sveikata pagerėjo. Dabar gi jau visiškai pasveikau. Dr. Miller įvykdė stebuklą, kurio negalima doleriais atlyginti. Amžinai jam už tai palieku dėkingas, o visiems ligoniams pranešu, kad kreiptūsi į dr. Miller, nes tiktu, jis ir jiems padės.

Pancrazio Ungaro, Bronx, N. Y. DAUG PADĖKŲ LAISKŲ JŪS GALITE MATYTI MANO BIURE DR. J. MILLER, D. C. Ph. C. 790 BROAD STREET, NEWARK, N. J. PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 7:30 vakarų Tel. MITCHELL 2-0773

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

JUOZAS GINKUS, VEDEJAS SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP. IS WWRL, 5000 kcl. 495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y. Telefonas: EVERgreen 4-9293

Jau 10 metų, kai visi klauso "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valandų, kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W). Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. Waverly 6-3325.

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO RESTORANAS IR BARAS ĮVAIRŲS GERYMAI IR UŽKANDŽIAI Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y. Telefonas: HY 7-9758

JOHN DERUHA, M. D. Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje 128 E. 86th ST., NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

B. J. SCHEGAUS REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne Visada visiems sąžiningai patarnaujama. 195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. EVERgreen 7-1241.

Telefonas: EVERgreen 7-7411 KLEEN KOL COAL CO. LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA Anglys, Coke ir Aliejus 496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Gyvenamoji vieta: 65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y. Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER AVALINĖS KRAUTUVĖ Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė. 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Telefonas: EV. 7-2043

The GLEN RESTAURANT

Puikiausi valgiai pietums ir vakarieni. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS Salė parengimams ir susirinkimams .98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y. kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro). Telefonas: EV. 2-9118

RESTORANAS IR BARAS ĮVAIRŲS GERYMAI IR VALGIAI LIETUVIS VIREJAS, LIETUVIS BARTENDERIS 31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y. Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT BAR & GRILL FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA Savininkai 101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y. (Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS SALE SEIMYMINEMS PRAMOGOMS 158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 4-9737

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR Kazys ir Alvina Buividai Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai DU ORKESTRAL "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI Vakaris muzika prie baro. 80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y. (8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA V. LUKAS, vedėjas Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštymonoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai. 532 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8802

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPYLICIA LAIDOTUVĖMS Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 Kopylicia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON, Direktorius Reikalų Vedėjas 660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Estate of A. J. VALANTIEJUS V. R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT 54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. Virginia 7-4499 Kopylicia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME P. RADZEVICIUS, Direktorius 151 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-8479 Kopylicia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

ANTANAS J. POLAKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 151 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-8479 Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Paš mus

Jonas Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas, miesto mero kvietimu, dalyvavo Ekvadoro Prezidentui pagerbti priešpiečiuse, įvykusiuose Waldorf Astoria.

Pranas Bručas ir Malvina Strčplėnė automobilu išvyko į Kanadą. Lankys savo pažįstamus Montreale ir Toronto miestuose. Grįš po dviejų savaitių.

Katherine Juknienė ir Konstencija Radzickienė atostogas leidžia Rankankoma paėžeryje ir siūndia visiems vienybės sveikinimu.

Petras Juknys birželio 29 d. minėjo trejopas sukaktuves: girtadienį, vardadienį ir 15 metų sugrįžimo į Ameriką suaktį.

V. Mikalauskas, penktas iš eilės Operetės choro narys, šiomis dienomis išvyksta į kariuomenės tarnybą.

Kazys Kulšas su žmona grįžo iš povestuvinės kelionės Kanadoje ir apsigyveno Fairview, N. J.

X. Strumskis, išvyko į didesnę kelionę automobiliu; jis aplankys keletą didesniųjų Kanados lietuvių kolonijų.

H. Zemelis, žinomas žurnalistas, lankėsi Brooklyne, kur jis žada netrukus pastoviai apsigyventi.

Petronėlė Bružienė, mūsų skaitytoja iš Fort William, Ont., su dukra Irena vieši pas savo gimines Petrą ir Petronėlę Atkocaičius.

B. Brazdionis, poetas, praėitą savaitį buvo atvykęs pavaliešti P. Lapienės vasarvietėje, Stony Brook, L. I.

Albinas Petraitis, jaunas technologijos daktaras, šiomis dienomis atvyko iš tremties ir apsigyveno pas žinomą biznierių Julijų Daugmaudį Brooklyne.

Fl. Zupkuvienė, mūsų skaitytoja iš Torrington, Conn., su sūnum Kęstutiu lisis Pr. Lapienės vasarvietėje, Stony Brook, L. I.

J. Bačasas, ALTS pirmojo skyriaus sekretorius, daždamas savo butą, buvo susižeidęs.

J. Sody su šeima buvo atvykęs iš Rochesterio aplankyti savo draugų Brooklyne.

Pranas Mučniskas su šeima, iš So. Bostono, vieši pas savo brolių Vladą Mučniską, buvusį švedų Amerikos linijos lietuvių skyriaus vedėją.

PIKIETUOS KOMUNISTŲ (LAISVĖS) PIKNIKŲ

Teko nugirsti, jog lietuviai patriotai ruošiasi pikietuoti komunistų pikniką ši šeštadienį Dexter Parke. Organizatorių pranešimu pikietas turis prasidėti pirmą valandą.

VIESA PADĖKA

Ponui Liuberskiui ir jo vadovaujamam Operetės chorui, p. Matulaitienei ir tautinių šokių šokėjų grupei, o taip pat ir Vitalijui Zukauskui, taip puikiai išplūdusiems New Yorko Lietuvių Tremtinių Draugijos piknike meninę programą, nuoširdžiai dėkojame.

N. Y. Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdyba

AUKOS TREMTINIŲ GIMNAZIJAI

New Yorko Lietuvių Tremtinių Draugija Diepholz'o lietuviškai gimnazijai per BALF'ą pasuntė 150 dolerių.

Paieškau Merės Peletskitės. Mirdami tėvai paliko ją 5 metų. Ji buvo išvežta į Lietuvą. Dabar ji būtų 37 metų. Gal ji sugrįžo atgal į Ameriką. Prašau atsisaukti ją pačią ar kas žino apie ją į Vienybės redakciją. Turis svarbų reikalą.

8 geg. 1951 m. liepos 6 d.

BAIGĖ AUKSTUOSIUS MOKSLUS

VERONIKA E. PUSNIKAITĖ

Kasdieniniame gyvenime yra mažai saulėtų ir malonių dienų... Bet yra viena kita diena asmeniui, kuri tenka išrašyti iš asmens gyvenimo istoriją ir ji lieka amžinai atmenama...

Į gyvenimą drašiai šiandien eina Veronika E. Pusnikaitė, (86-14 — 105 St., Richmond Hill, N. Y.) baigusi mokslo, praktiškai pasirengusi, kaip brestanti moteris ir pilnai užsipelniusi mokslo pažymėjimus, kurie buvo jai suteikti birželio 10 d. baigiant Hofstra kolegiją.

Veronika yra mirusios Petronėlės ir inžinieriaus Kazio Pusniko dukterė. Tėvai, būdami intelektualai ir patys išsimokslinę žmonės, nepagalėjo ir savo dukterims, Onutei ir Vely-

ronikai, suteikti aukštąjį mokslą. Onutė yra susituokusi su Albinu Rodgers. Veronika gi lankė Shimer Junior High School, vėliau perėjo į Jamaica High School. Tas mokyklas baigusi, Veronika studijavo Queens kolegijoje ir pastaruosius ketverius metus ji gilinosi prekybos bei komercijos moksluose. Hofstra kolegiją Veronika baigė su Bachelor or Science business administration laipsniu.

Ir šiandien mūsų Veronika, ta maloni lietuvaite, išeina į gyvenimą su plačiai atvertomis akimis, jau gavusi tarnybą didžiojoje laikrodžių ir brangakmenių Lambert Bros. firmoje, New Yorke. Sveikiname. O ypač dėl to šiandien džiaugiasi tėvas ir sesuo.

Petras Juknys

BALFO IGALIOVINIŲ JONŲ VALAIČIŲ GRĮŽUS IŠ EUROPOS

Pustrečių metų eįs Balfo įgaliotinio Europoje pareigas Jonas Valaitis praėitą savaitę grįžo į New Yorką, kur jo nekantriai laukė šeima—žmona ir dukterė.

Perduodant Balfo įgaliotinio pareigas ir ruošiantis grįžti namo, Joną Valaitį Vokietijoje ištiko nelaimė. Automobilis, kuriuo važiuojo J. Valaitis ir jo pareigų pavidėtojas p. Zundė, įkrito į griovį. Abu buvo sužeisti. Ypač — Valaitis, kuris buvo sužeistas į veidą. Tai galėjo pakenkti jo regėjimui. Bet, skubios chirurginės pagalbos dėka, J. Valaitis veido žaizdos buvo taip sutvarkytos, kad šiandien jos beveik nepastebimos.

Būdamas Europoje, per tuos pustrėčių metų, Jonas Valaitis dirbo sunkiai ir rūpestingai. Būdamas Balfo įgaliotiniu, Jonas Valaitis išleido į užjūrius apie 50,000 tremtinių, kurių daugelio bylos buvo supainiotos. Šiuo atveju Jonui Valaičiui ypač teko daug pastangų padėti. Ir, reikia pasakyti, kad iki šiol neatsirado nė vieno tremtinio, kuris būtų nusiskundęs, kad Balfo įgaliotinis Vokietijoje rebus pareiingas.

Jono Valaičio vadovaujamoje Balfo raštinėje Miunchene dirbo apie 20 asmenų — visi lietuviai. Ir, jeigu Balfo atstovybė Vokietijoje gaudavo nuolatine paramą tiek iš Amerikos okupacinės administracijos, tiek iš IRO pusės, tai čia taip pat negindijamas Jono Valaičio nupelnas.

Dar prieš išvykimą į Europą, Jonas Valaitis buvo nepažeidžiamas Balfo vaju organizatorius ir jų praktiškas vykdytojas. Jis nuolat važinėdavo po kolonijas, sakydavo kalbas, ragindavo visuomenę padėti vargstantiems tremti-

niams ir, šia proga reikia pasakyti, nė karto negrįžo su tušiomis rankomis. Nenuostabu, kad Balfo vadovybė jį, kaip gabų organizatorių, pasiuntė į Europą.

Dabar kaip žinoma, Balfo vadovybė Joną Valaitį atšaukė. Kodėl ji tai padarė, iki šiol nebuvo viešai paaiškinta. Klek tai liečia Vokietijoje gyvenančius lietuvius, šis Balfo vadovybės žygis sukėlė įvairių kalbų ir net susirūpinimo. Pavyzdžiui, dėl J. Valaičio atšaukimo Vilkas Balfo vadovybei parašė laišką, ir kurį, kaip mums teko patirti, nesulaukta atsakymo... Taigi, dėl J. Valaičio atšaukimo Balfas iki šiol ne tik nieko nepaaiškino visuomenėi, bet net nesuteikė atsakyti istaigoms, kurios tuo buvo suinteresuotos.

Turime prisipažinti, kad iki šiol mums nepasisekė patirti, ką Jonas Valaitis veikė dabar, grįžęs į New Yorką — dirbs Balfo istaigoje, ar turės ieškoti darbo kitur. Apie tai, pasirodo, tuo tarpu dar "nieko nežino" nei Balfo istaiga, nei pats buvęs jos įgaliotinis Europoje.

MASINIS PROTESTO MITINGAS NEW YORKE

Ši šeštadienį, liepos 7 d., 2.30 v. po pietų, Carnegie Hall New Yorke, Amerikos Vengrų Federacijos ir Amerikos Lenkų Kongreso iniciatyva, šaukiamas masinis mitingas žmogaus teisėms ginti ir protestuoti prieš Sovietų vykdomus trėmimus. Dalyvaus lietuviai ir kitų Sovietų pavergtu tautų žmonės. Kalbės senatorius John Davis Lodge, Ohio gubernatorius Lausche, senatorius Wm. Benton ir kongresmonas Donavan. Be to, trumpai kalbės visų mitingą dalyvaujančių tautybių atstovai.

LIETUVIS IŠ KOREJOS FRONTO

Šiomis dienomis iš Korėjos karo fronto grįžo seržantas Algis Zenkus, veiklus ir energingas Brooklyno darbuotojas Valdytų teatrinės grupės organizatorius. Šiuo metu ser. Algis Zenkus yra gavęs visą mėnesį atostogų, kurias praleidžia pas savo gimnaitčius Barčius Elizabeth, N. J.

Vietinė Elizabetho spauda ser. Zenkaus grįžimą plačiai paminėjo, įdėdama ir fotografijas.

Algis Zenkus į kariuomenę išėjo savanoriu prieš ketvertą metų. Korėjoje išbuvo 7 mėnesius. Už pasižymėjimus karo veiksmuose, ser. Zenkus apdovanotas keliais garbės pažymėjimais. Anot šio kario, geriau būtų pragare, nei dabar Korėjoje.

BROOKLYNO SIUVĖJŲ SUSIRINKIMAS

Po rinkimų ir po visos agitacijos, kuri išbuvo per tuos rinkimus, įvyko siuvėjų susirinkimas apsarstyti visus siuvėjų reikalus.

Susirinkimą atidarė pirmininkas Vincas Zaveckas. Finansų sekretorius T. Yagela ir išdinininkas Vitalis Zukauskas padarė pusmetinius pranešimus apie dabartinę padėtį lokale. Tuos pranešimus susirinkimas patvirtino.

T. Yagela nusiskundė, kad per paskutinius rinkimus ji nepamatuoti kai kurie lokalo nariai šmeižė, bet jis padėjo, kad visi lokalo nariai jį perrinkdami tuos šmeižtus panaikino.

Kazys Kundrotas pasakė trumpą kalbą, kurioje atsivėlė kino su siuvėjų lokalo nariais, pareiškdamas, kad jis nieko nenorėjo nusikrausti ir prašė jam atleisti, jeigu kas nors manė, jog jis galėjo ne taip gerai, kaip norėjo patenkinti jų reikalius. Trejus metus jis išbuvo delegato pareigose ir tą vietą jis užėmė V. Uborevičiumi, kuriam jis padėjo, kaip prityręs unių darbuose visokeriopai padėti. Kazys Kundrotas padavė ranką jaunam unių darbuotojui V. Uborevičiui, linkėdamas sekmes.

Vytautas Uborevičius savo pirmoje, kaip lietuvių siuvėjų lokalo delegato kalboje padėjo savo lokalo nariams už pasitikėjimą ir pareiškė, kad jis dirbs visiems lygiai ar jie jį palaikė rinkimų metu, ar buvo prieš jį.

Lietuvių siuvėjų lokalas nusprendė surengti savo penkių dešimtų metų minėjimą-vakariene. Pirmas projektas ta proga surengti koncertą buvo atmestas. Be to dar tradicinis siuvėjų piknikas šiemet įvyks liepos 29 d. Dexter Parke.

Apie darbus lietuvių dirbtuvėse buvo pranešta, jog jų nėra daug civilinių drabužių srityje, bet kariškų užsakymų

GRAZIAI PAMINĖTOS SIDABRINĖS VESTUVĖS

Žinomi Brooklyno gyventojai J. ir B. Brundzai liepos 4 dieną minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Ryto dešimtą valandą įvyko iškilmės bažnyčioje. Po pietų įvyko banketas parapijos salėje. J. Brundza, kaip žinia, vargonininkauja šv. Jurgio bažnyčioje.

Izabelė ir Vladas Diliai siūndia linkėjimus iš Atlantic City, N. J., kur dabar jėdu džiaugiasi gražiu pajūriu, šiltu oru ir... šaltu vandeniu.

Kun. S. Valluaitis, vienybės E. Povilanskienė brolis, iki šiol buvęs vikaru vienoje kitataučių parapijoje Columbus, Ohio, šiomis dienomis nerklitas į New Yorko apylinkę.

ISNUOMOJAMAS kambarys namas vienas blokas nuo Woodhaven Blvd. ir Metropolitan Ave. Woodhaven Blvd. autobusų priveža prie 8th Ave. Subway. 30 min. į New Yorką arba 30 min. į Ginkaus į Brooklyną. Kambarys gražus—puikiai įrengtas, prie ramos įeimos, gražioj gatvėj. Tel. EV. 4-0862.

INŽINIERIŲ ISVAŽIAVIMAS I STONY BROOK LODGE

Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos skyrius New Yorke nusprendė liepos 28 d. surengti išvažiavimą į Pr. Lapienės rezortą Stony Brook Lodge.

Be lietuvių inžinierių ir architektų šiame išvažiavime dalyvaus Lietuvos generalinis konsulas, taip pat ir kitų draugių Lietuva valstybių konsulai ir kiti garbės svečiai.

PROTESTANTISKO JAUNIMO DĖMESIŲ

New Yorko ir jo apylinkės protestantiškas jaunimas steigia būrelį.

Visi suinteresuoti, prašome rašyti šiuo adresu: Nijolė Mačiūnaitė, 52 Blueberry Lane, Levittown, L. I. Tel. Hicksville 3-5319.

Aldona Norkienė-Strumskytė buvo susirgusi ir gulėjo ligoninėje, dabar jau grįžo į namus.

Lietuviškų Voice of America transliacijų programoje buvo perduota ištrauka iš garsaus veikalų "Tamsa vidūdieny" (Darkness at Noon). Vyriausį vaidmenį šiame vaidinime atliko dramos artistas Henrikas Kačinskis.

RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS ATSIŠAUKIMAS

Liet. Rašytojų Draugijai paselbus spaudoje atsišaukimą sunkiai sergančiam rašytojui Juozui Kruminui paremti, gauta \$41 aukų iš šių asmenų: po \$5—SLA 63 kp. rašt. A. Laurutonas, M. Ulin-skaitė, A. Vaičiulaitis. Po \$3 — M. Kušleikaitė, S. Pipiraitė, Vinc. Ramonas. Po \$2 — M. Krasauskaitė, J. Krutulis, Ad. Markelis, J. Senkus. Po \$1 — P. Abelkis, C. Grincevičius, B. J., A. Kudukytė, J. K. (neišskiatoma), S. Navickas, A. Pagėgis, Ed. Sulaitis, L. Zeikus.

ka "Dideli vandenys" ir tęs-paskelbus spaudoje atsišauki-ti "šeštojo medžio" II dalį (Sidabrinį lietu).

Rašytojų Draugija dėkoja geros valios tautiečiams, Juozas Kruminas, kaip žinome, š. m. birželio 1 d. mirė. Mirė jis netikėtai. Dar septynerius 2 d. džiaugėsi gavęs Rašytojų Dr-jos pasiūstus pinigų, nes jau nebeturėjo kuo sumokėti ligoninei. Jautėsi dar gerai ir jį atlankiusiam Scackenbergo apylinkės pirmininkui Aleksandrui Gešventui pareiškė per du mėnesius turis vilties tiek pasitaisyti, kad galėtų baigti apys-

ka "Dideli vandenys" ir tęs-paskelbus spaudoje atsišauki-ti "šeštojo medžio" II dalį (Sidabrinį lietu). Birželio 5 d. vėlonis buvo palaidotas vietinėse Spaken-bergo kapinėse, kurios jau yra priglaudusios 37 mūtų tautiečius. Vokiečių laidotuvių biuras pateikė 234 markių sąskaitą, kurios vietinė lietuvių apylinkė, sudaryta daugiausia iš senelių ir palieglėlių, negali apmokėti, nes neturi pinigų. Be abejonės, reikia ant poeto kapo pastatyti paminklą. Paminklas sutarta statyti iš juodo granito, kuk-lus, bet kartu gražus. Jo pa-statymas drauge su kapo pa-puošimu ir jo priežiūra per 5 metus atsels 550 markių (t. y. apie 130 dolerių).

Liet. Rašytojų Draugija kreipiasi į tautiečius, prašy-dama auku Juozo Kruminio kapo paminklui. Aukas siūsti Liet. Rašytojų Dr-jos pirmi-ninko adresu: B. Babrauskas, 1436 S. 50 Ave., Cicero 50, Ill. Aukotojų vardai bus paskelbti spaudoje.

Liet. Rašytojų Dr-jos Valdyba

-TOTAL TERROR-

Pirmasis didesnis veikalas apie komunistų terorą Baltijos kraštuose. Išleistas Amerikos leidyklos Appleton-Century-Crofts, Inc. New York

ALBERT KALMES

TOTAL TERROR

apie kurią rašyta Vienybės 22 Nr. 3. m. birželio 1 d., galima gauti pirkti už \$3.50 (20 centų pašto siuntimas)

BALTIC BOOK COMPANY,

c/o Manhattan College,

W. 242 St., New York 71, N. Y.

Organizacijoms ir knygų klubams duodamos nuolaidos 20% tolesniam pardavinėjimui.

Tai geras šaltinis prelegentams, minint 14 birželio išvežimus. Gera dovana amerikiečiams draugams susipažinti su Baltijos tautų tragedija.

-TOTAL TERROR-

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nūeikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

